

Undelivered return to
"GLASILO K. S. K.
JEDNOTE"
1004 N. Chicago Street,
JOLIET, ILL.
Return Postage Guaranteed.
The largest Slovenian
Weekly in the United
States of America.
Issued every
Wednesday
Subscription rate:
For members yearly.....\$1.20
For non members.....\$2.00
Foreign Countries.....\$3.00
Telephone 1048

GLASILO K. S. K. JEDNOTE

DELO OFFICIAL ORGAN IZOBRAZBA

OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION
Entered as Second-Class Matter December 9, 1920, at the Post Office at Joliet, Illinois, Under the Act of August 24, 1912

Največji slovenski tednik
v Združenih državah.
Izhaja vsako sredo.
Naročnina:
Za člana, na leto.....\$1.20
Za nečlane.....\$2.00
Za inostranstvo.....\$3.00
NASLOV
uredništva in upravnitva je:
1004 N. Chicago Street,
Joliet, Ill.
Telefon: 1048

ACCEPTANCE FOR MAILING AT SPECIAL RATE OF POSTAGE PROVIDED FOR IN SECTION 1103, ACT OF OCTOBER 3, 1917, AUTHORIZED ON MAY 22, 1918.

Štev. 11. — No. 11.

JOLIET, ILL., 15. MARCH (MARCH), 1922.

Leto VIII. — Volume VIII.

PRED VELIKO STAVKO PREMOGARJEV.

Indianapolis, Ind. 10. marca.
— Iz urada Premogarske unije U. M. of A. se naznanja, da bo splošno glasovanje lokalnih unijskih držav danes zaključeno. Glasovanje se vrši med premogarji mehkega premoga je li naj unija letos s 1. aprilom vprijeti generalno stavko, ali ne, ako se do tedaj nove plačilne lestvice ne odobri. Doslej je za stavko glasovalo že 9 desetlin.

Dasiravno so imeli operatorji v zapadni Pennsylvaniji, Ohio, Indiana in Illinoisu dosti prilike stopiti v unijski voditelji v posvetovanje, se to do danes še ni izvršilo. Navedeni operatorji nočejo slišati o kaki meddržavni konferenci, ampak zahtevajo, da naj se o be stranke pokliče pred vlado v Washington.

Zastopniki operatorjev in antracitnih premogarjev iz Pennsylvanije se bodo sešli na konferenci dne 15. t. m. v New Yorku. Med premogarji ta stroke ne bo splošnega glasovanja v zadevi nameravane stavke; pač je pa zadnja konvencija sklenila, da bodo tudi ti premogarji dne 1. aprila ostavili svoje delo, če se ne bo njih zahtevam glede zvišanja plač ugodilo; premogarji po okrajih mehkega premoga pa samo zahtevajo, da ostane sedanja plačilna lestvica še naprej v veljavi.

Columbus, Ohio. 10. marca.
— Semkaj iz Indianapolis došli predsednik unije premogarjev države Ohio, Mr. Lee Hall zatrjuje, da bo letos s 1. aprilom izbruhnila tako obsežna in velika stavka premogarjev širom Združenih držav, kakršne še ne pomni zgodovina. Stavko je edinole mogoče odstraniti na posebni konferenci med premogarji in operatorji in to v najkrajšem času.

Pueblo, Colo. 10. marca. — V državi Colorado in po zapadu bodo vsi unijski premogarji volili za splošno stavko 1. aprila t. l.

Springfield, Ill. 11. marca.
— Lastniki premogovnikov v državi Illinois so včeraj pisмено naprosili predsednika premogarske unije iz te države, da naj jim takoj naznani, je li so premogarji zadovoljni poslati svoje zastopnike na posebno posvetovalno konferenco, ali ne? Na tej konferenci naj bi se razmotrivalo o pogodbi, ker stara plačilna lestvica bo potekla ta mesec.

Mr. Farrington, preds. unije premogarjev se bo o tej zadevi z drugimi unijskimi uradniki posvetoval na seji prihodnje sredo.

Nemški poslanik za Združene države.

Berlin, 10. marca. — Za službo nemškega poslanika v Washingtonu se poteguje znani velekapitalist, milijonar Otto Wiedfeld, gl. ravnatelj Kruppovih tovarn v Essen. Njegovo imenovanje mora potrditi predsednik nemške republike z odobrenjem parlamenta.

GRADBA PODZEMELJSKE ŽELEZNICE V CHICAGU.

Vsled vedno večjega prometa v drugem največjem ameriškem mestu, Chicagu, Ill. se bo še tekoče poletje pričelo z gradbo podzemeljske električne železnice, ki jo gradbo je mestni svet že odobril. V to svrhu ima mesto že 30 milijonov dol. na razpolago; nova železnica bo last mesta.

Nova podzemeljska železnica, ki bo za Chicago velike vrednosti in pomena, bo merila 131 milj proge s posameznimi tračnicami in 56 milj tračnic zgrajenih v železnih predornih ceveh. Računa se, da se bo na leto po tej železnici vozilo nad 1 bilijon oseb.

Proga bo zvezana na vse štiri strani mesta. Od severa do jugozapada bo tekla od North Clark ceste, do State Str., po Harrison St. zapadno do Halsted St.; dalje po Blue Island Ave do 22. ceste, dalje zapadno do Marshall Blvd., in od tam dalje po 26. cesti do Crawford Ave; torej bo ta železnica tudi tekla čez sredino onega dela mesta, kjer živijo naši Slovenci.

V pomoč farmerjem.

Washington, D. C. 10. marca.
— V kongresu je bil danes z 99 proti 82 glasovoma sprejet zakonski načrt za dovolitev \$1,000,000 podpore raznim farmerjem na severozapadu. S tem denarjem se bo nakupilo žita in semen tem farmerjem, ker so bili vsled lanske suše hudo prizadeti. Senat je v to svrhu priporočal 5 milijonov dol., a kongresna zbornica je označeno podporo samo na \$1,000,000 znižala.

Rok izvolitve papeža bo podaljšan.

Rim, 10. marca. — Ameriški kardinal O'Connell iz Bostona, Mass., je danes nekemu časnikarstvu poročevalcu izjavil, da bo sv. Oče v kratkem izdal svoj odlok glede podaljšanja konklavskega termina za izvolitev novega papeža. Ta nova dol. čba bo zavzemala 15 dni po smrti papeža, da se bodo "kanklava" lahko tudi kardinali iz Amerike vdeležili.

Pri zadnji volitvi papeža, je prispel ameriški kardinal O'Connell baš 1 uro prekasno, eli že po izvolitvi sedanjega papeža Pija XI.

Prevoz trupel ameriških vojakov.

Washington, D. C. — Vojni departament poroča, da bo delo s prevozom trupel ameriških vojakov s francoskega kmalo dovršeno. Do 6. marca t. l. je bilo že 44,035 mrtvih ameriških junakov semkaj prepeljanih, na potu jih je pa še 1108.

Poleg tega števila jih bo vseeno ostalo na Francoskem zakopanih še okrog 32,000 deloma vsled želje sorodnikov pokojnikov, ali vsled tega, ker se ni nihče zanje oglašil.

Uradno se naznanja, da je od maja 1917 do 31. decembra 1919 na Francoskem umrlo 77,712 ameriških vojakov.

ZDRUŽENE DRŽAVE SE NE BODO UDELEŽILE GENOV- SKE KONFERENCE.

Washington, D. C. 9. marca.
— Včeraj je vlada Združenih držav formalno odklonila povabilo zavezniških držav na finančno konferenco, vršeno se dne 10. aprila t. l. v Genovi na Laškem.

Državni tajnik Hughes je tozadevno že obvestil italijansko vlado navajajoč vzrok nedeležbe. Naša vlada je mnenja, da se ne bo na tej konferenci razpravljalo o ekonomskih in finančnih zadevah, ampak v prvi vrsti o napetih političnih vprašanjih Evrope; v take zadeve se pa Združene države ne smejo in ne morejo vmešavati.

Tozadevni odgovor je bil poslan italijanskemu poslaniku Rizziju z zadržkom, da se vlada Združenih držav v obče zanaša za vsako slično konferenco; da Združene države želijo Evropi zopetni povratek prosperiteta in rehabilitacije; vendar mora pri tem Evropa sama še dosti svojih ovir odpraviti. Amerika je dovolj in vedno evropskim državam rada pomagala v ekonomskem oziru, noče se pa na noben način več vmešavati v tuje politične zadeve.

Državni tajnik se je v tem pismu tudi Rusije dotaknil. Omenil je, da naša vlada sočustvuje z nesrečnim ruskim ljudstvom, da mu je šla doslej rada na pomoč; vendar se morajo razmere na Ruskem do cela preurediti ter produktivno silo in moč povečati; pred vsem je treba odstraniti od vladnega krmila vse vodilne osebe na Ruskem, ki so povzročile sedanjo ekonomsko katastrofo. Naša vlada v tem oziru obstoja na svoji izjavi z dne 25. marca 1921.

Končno želi vlada Združenih držav vsem zastopnikom, ali delegatom genovske konference največ uspeha.

Evropa razočarana.

London, 9. marca. — Vest o odklonitvi vdeležbe Združenih držav na prihodnji genovski konferenci je iznenadila vse soimisljenike tega načrta.

V prizadetih krogih se govori, da bo to delo oviralo evropske ekonomiste, kajti obnova centralne Evrope je brez pomoči Amerike skoro nemogoča.

Glede tega nepričakovanega nastopa od strani Združenih držav ni samo Anglija razočarana, ampak tudi Nemčija in Italija. Francija je glede tega bolj hladnokrvna, in še nekako vesela, ker zahteva, da naj se na tej konferenci vsa vprašanja glede reparacije in pogodb izključijo.

Snežni plazovi na zapadu.

San Francisco, Calif. 12. marca. — Ves železniški promet med San Franciscem in Salt Lake City je zadržan v snežnih plazovih. Vlaki imajo od 18 — 40 ur zamude. V nekaterih krajih države Nevada se je na tih navalo snega do 50 čevljev visoko.

RAZOROŽEVALNI NAČRTI ZVEZE NARODOV.

Pariz, 10. marca. — Začasna komisija Zveze narodov je poslala vsem vladam, ki spadajo k tej zvezi posebni načrt glede razorožitve na podlagi minule washingtonske konference.

Člani, ali vlade so bile zaeno naprošene, da naj v tej zadevi izrazijo svoje mnenje.

Komisija bo o tej točki razpravljala na svoji prihodnji seji dne 15. julija; vso zadevo bo pa predložila na tretji konvenciji Zveze narodov meseca sept. t. l. v Ženevi.

Načrt te zvezne komisije zavzema vse evropske države, izvenšči centralnih držav, kojih pripustno število armade je bilo že določeno na mirovni konferenci; pri tem se je tudi Rusijo izpustilo.

Po novem predpisu naj bi imele razne evropske države oboroženo silo kakor sledi: Belgija 60,000 mož; Čehoslovakija 180,000; Danska 60,000; Francija 180,000; Anglija 90,000; Holandska 90,000; Norveška 60,000; Poljska 120,000; Portugalska 30,000; Rumunska 90,000; Švedska 60,000; Španjska 90,000; Švica, 60,000; Jugoslavija ???

Vsa ta oborožena sila bi skupaj znašala 1,380,000 mož vojaštva, ali za polovico manj kot znaša danes.

Zavezniški, odklonili zahteve Združenih držav.

Pariz, 10. marca. — Washingtonska vlada je danes po svojem zastopniku ministrskemu svetu zaveznikov predložila svoj račun v znesku \$241,000,000 katere naj bi Nemčije Ameriki plačala kot stroške vzdrževanja ameriške armade po okupiranih krajih Nemčije. Zavezniški svet je pa to zahtevo kratkoma odklonil iz vzroka, ker Nemčija drugim zaveznikom (Franciji, Angliji in Belgiji) teh stroškov tudi še ni plačala.

Rev. Dr. Dunne imenovan kanclerjem.

Chicago, Ill. 13. marca. — Dosedanji podkancler čikaške nadškofije Reverend Dr. Dennis Dunne je bil te dni imenovan za kanclerja te nadškofije. Dr. Dunne bo zasedal mest bivešega kanclerja Rev. Dr. E. F. Hobana, ki je bil nedavno od pok. sv. Očeta Benedikta XV. imenovan za pomožnega škofa.

Dr. Dunne je brat Rev. O. W. Dunne-ja, župnika cerkve sv. Jakoba v Chicagu, ozir. bivešega 25 letnika župnika irske cerkve v Jolietu, kjer se je večkrat na počitnicah mudil.

Martin Konda, umrl.

Dne 8. t. m. je v Francis Willard bolnišnici v Chicagu umrl lastnik in izdajatelj svobodniškega lista "Glas Svobode" v starosti 50 let.

Pogreb se je vršil dne 11. t. m. na Češkem narodnem pokopališču, kjer so ga sežgali ozi. njegove zemeljske ostanke izročili naravnim elementom.

REVOLUCIJA V JUŽNI AFRIKI.

London, 11. marca. — Kakor Reuterjevo izvestje iz Johannesburga v Južni Afriki poroča, je bilo tekom včerajšnjega dneva 32 oseb ubitih in 76 nevarno ranjenih v spopadu med konstablerji ter stavkujočimi rudarji v Benoni in Rand na selbini. V prvi so stavkarji ustrelili 19 stražnikov; krvavi spopadi so se vršili tudi v Fordsbu in Brakpanu.

Ko so bili v naselbini Benoni stavkarji ravno zbrani na nekem shodu, je letalec iz aeroplana vrzel bombo na poslopje; kasneje so pa stavkarji napadalec izsledili in njegovo letalo razstrelili, da je avijatik mrtve na tla padel.

Splošna stavka rudarjev v Južni Afriki je naperjena proti angleški vladi, ker se hoče tamošnje ljudstvo osvoboditi izpod angleškega jarma.

Johannesburg, 12. marca. — Ko se je danes general Smuts, guverner Južne Afrike peljal s svojim avtomobilom v mestu Rand, je nekdo nanj ustrelil toda generala ni pogodil.

V Sophiatownu in Brixton Ridge so oblasti zaprle 1100 revolucionarjev. Bitka med uporniki in policiji je bila skrajno huda osobito vsled tega, ker so avijatik vrgli 32 bomb na zbrano množico; padlo je več ustašev in stražnikov.

O sličnih spopadih in ustajih se poroča tudi iz vseh drugih večjih mest Južne Afrike; položaj postaja vedno bolj resen.

Mlad požigalec.

Battle Creek, Mich. 13. marca. — Policija je danes aretirala 13 letnega šolarja Lovrena Dunbar-a, ki je priznal, da je zadnje dni iz šale zanetil 3 poslopja, dvojce gledališče in Junior višjo šolo; materialna škola teh uničenih poslopij znaša pol milijona dolarjev.

Ko so ga vprašali, čemu je zažgal ta poslopja, jim je odgovoril, da iz šale, ker je rad gledal prihajajoče ognjegase in tako so le ti goreča poslopja rasila. — Ker je bilo zadnji čas reč požarov v tem mestu, so oblasti mnenja, da je vse to lelo tega mladega požigaleca.

Dosežen sporazum med delav- ci in kontraktorji.

Več mesecev trajajoči razlor med delavci raznih strok je bil minuli teden v Jolietu, Ill. ugodno poravnat, tako da se bo z gradbo raznih stavb te dni pričelo. Zveza stavbenikov je namreč podpisala novo pogodbo z unijo stavbinskih delavcev. Na podlagi nove pogodbe se bo v prihodnje vse sporne zadeve izročilo posebnemu odboru v poravnavo. Nove plače za razne rokodelce so določene kakor sledi:

1.10 na uro za kleparje, "plastererje" in zidarje.
\$1.00 za tesarje, mizarje in mehanike.
78c za pomagale "plastererjev."
70c za mešalce apna in peska.
65c za vse navadne delavce.

JUGOSLOVANSKA ARMA- DA SE BLIŽA REKI.

Belgrad, 8. marca. — Iz strahu, da bi italijanski fašisti ne prekoračili meje pri Reki, je vlada odposlala 140,000 možno armado čez hrvaškoslavonsko ozemlje. Vojaštvo, obstoječe iz pehote, artilerije in zrakoplovov je zbrano v raznih taboriščih savske doline in je na vsak migljaj pripravljeno odriniti proti Reki.

Glede zadnjega nastopa fašistov v Reki, je jugoslovanska vlada Italiji poslala oster protest, sklicujoča se na znano rapalsko pogodbo, da mora ostati Reka svobodna država in da naj se Italijani iz dalmatinskega obrežja umaknejo. Tak protest bo poslala tudi Zvezi narodov in vrhovnemu zavezniškemu svetu, ako Italija prekrši rapalsko pogodbo.

Dalje se je Italiji zagrozilo, če ne bo kmalo v Reki uvedla miru, bode napram njo mala ententa (Jugoslavija, Češkoslovaška in Rumunska) nastopila; istotako tudi mala ententa odklanja vsako zastopništvo na bližajoči se ekonomski konferenci v Genovi.

Tudi v Italiji vre.

Pariz, 9. marca. — Iz Rima se semkaj poroča, da je italijanska vlada poslala 25,000 možno armado, ki je na poti iz Trsta proti Reki, da straži in čuva obmejno ozemlje.

Rim, 9. marca. — Vsled ponovnih izgrediv na Reki je stranka fašistov od vlade zahtevala, da naj se imenuje Giovanni Gioratija, bivešega vrhovnega člana D' Annunzijevega kabineta predsednikom svobodne reške države. Vlada se pa tej zahtevi protivi, češ da je nasprotna rapalski mirovni pogodbi, ali, da mora Reka ostati svobodna država.

Italijanski komisar v Reki signor Castelli, skuša na vse načine sestaviti novo koalicijsko vlado. V gotovih krogih se širi celo vest, da bo na to važno mesto imenovan kak tujec.

Obljube Italijanov.

Belgrad, 10. marca. — Zunanji minister Nišić je včeraj skupščino obvestil, da je dobil od strani italijanske vlade zagotovilo, da bo sporno vprašanje Reke v najkrajšem času rešeno. Pri tem se bo pred vsem oziralo na glavne točke znane rapalske pogodbe. Italija bo iz tretje cone (pasa) v Dalmaciji tudi svoje vojaštvo odpoklicala. Ako bo Italija v resnici vse to izvršila, potem Jugoslavija ne bo poslala svojega protesta zaveznikom.

Napad na amer. legac. v Sofiji

Sofija, Bolgarsko. 11. marca. — Sinoči jev poslopje ameriške legacije v tem mestu nekdo vrzel bombo, ki je eksplodirala; pri tem ni bil nihče ranjen, le poslopje je nekaj poškodovano. Policija zatrjuje, da je bomba vrzel kak komunist, oziroma prijatelj Rusije iz sovraštva do Združenih držav, ker nočejo priznati sovjetske vlade.

Društvena naznanila in dopisi

Razmotrivanje.

Društvo sv. Družine št. 5,
La Salle, Ill.

Tem potom se uradno naznanja, da je društvo Sv. Družine št. 5, na redni mesečni seji dne 5. marca sklenilo in sprejelo iniciativni predlog društva sv. Jožefa št. 53. Predlog je bil soglasno podpiran in sprejet.

La Salle, Ill., dne 10. marca 1922.

Andrej Urbanč, predsed.
Frank Strehar, tajnik.
Joseph Gende, zastopnik.
(Društveni pečat.)

Nadalje se naznanja članom in članicam gori omenjenega društva, da naj poravnajo svoj dolg saj do 19. marca, ker ta mesec je tretji mesec v letu, ko pregleda nadzorni odbor knjige. Ne odlašajte predolgo, ako se katerega suspenda, naj ve da se je sam ni ga pa tajnik, ker član ni plačal svojega asesmenta pa naj bode ases. redni ali pa naklada za društvo. Pri tem pa tudi pomnite, kdo je sedaj tajnik gori omenjenega društva!

Ko pa tak član zbolji, pa ne pozabi naznaniti se; če se sam ne, ga pa zdravnik naznani bolnega, ako gre član v bolnišnico, bi se saj naznanil sam bolnega, ako pa gre v drugo mesto naj si vzame potni list; ako ga doleti nesreča, da dobi podporo od društva.

Člani in članice! Ravnajte se po društvenih in Jednotinskih pravilih, ne delajte pa kar po svojem. Držimo se reda in sloge, pa bo za vse prav.

Frank Strehar, tajnik.

Društvo sv. Janeza Krstnika
št. 13, Biwabik, Minn.

Ker smo videli v "Glasilu" št. 6, iniciativni predlog društva sv. Jožefa št. 53, odobren z malim popravkom, ozir. dostavkom od strani glavnih odbornikov na letni seji meseca januarja t. l., da naj se vožne in druge stroške delegatov plača iz Jednotine blagajne, in da naj se v to svrhu razpiše poseben asesment za l. 1922 in 1923 po 5c mesečno na člana (ico) smo mi člani gorinavedenega društva na svoji redni mesečni seji dne 5. marca soglasno gornji predlog sprejeli ter odobrili. — Vsako društvo od 50 do 100 članov naj pošlje na konvencijo po enega delegata; od 100—200 članov (dva) in tako dalje. Društva, ki štejejo manj kot 50 članov naj se združijo po dva ali tri skupaj, da bo število njih članstvo 50 udov nakar so opravičili poslati enega delegata. Vsak član (ica) naj plača 5c posebnega asesmenta za pokritje stroškov delegatov in gl. uradnikov. Te stroške naj Jednota plača iz tega posebnega asesmenta.

Biwabik, Minn., dne 9. marca 1922.

Josip Tahija, predsed.
M. R. Tometz, tajnik.
Anton Ulrich, delegat.
(Društveni pečat.)

Društvo Marije Pomagaj št. 79
Waukegan, Ill.

Uradno se naznanja, da je naše društvo "Marije Pomagaj" št. 79, K.S.K.J. v Waukegan, Ill. na svoji redni seji dne 19. febr. t. l. razmotrivalo o iniciativnem predlogu dr. sv. Jožefa št. 53, Waukegan, Ill., in istega odobrilo z večino 18 glasov izmed 22 navzočih članov.

Za društvo Marije Pomagaj št. 79, K.S.K.J., Waukegan, Ill.
John P. Hladnik, predsed.
John Zalar, tajnik.

Anton Božič, zastopnik.
(Društveni pečat.)
Waukegan, Ill., dne 10. marca 1922.

Iz urada društva Sv. Stefana
št. 1. K.S.K.J. Chicago, Ill.

Na redni seji društva sv. Stefana št. 1. K.S.K.J. dne 4. marca t. l., so člani našega društva soglasno glasovali PROTI iniciativnemu predlogu, ki ga je stavilo društvo sv. Jožefa št. 53. Članstvo sv. Stefana se v tem oziru strinja s konvencijam sklepom in je zato, da ta sklep ostane tudi v VELJAVI glede delegatov do prihodnje konvencije.

Bratje, bodimo demokratični in pustimo tudi malim društvom vstop na konvencijo. Pustimo jih, na prihodnjo konvencijo, ki bo ena najvažnejših v zgodovini naše Jednote, kajti to pot bodo govorila tudi mala društva. Zato bodimo enakopravni do malih društev!

Chicago, Ill., dne 4. marca 1922.

Ant. Kremesec, predsed.

Louis Bobich, tajnik.

John Zefran, zastopnik.

(Društveni pečat.)

IZJAVA.

Iz urada dr. sv. Jožefa št. 2.

Joliet, Ill.

Na redni mesečni seji dne 5. marca t. l. se je razmotrivalo o iniciativnem predlogu dr. sv. Jožefa št. 53. Navzoči člani so se izrekli, da naše društvo ne podpira tega predloga, ker smatramo, da 5c ases. na mesec za vsakega člana (ico) mesečno bi nikakor ne zadostovalo za pokritje vseh konvencijnih stroškov, in bi bilo gotovo treba naložiti še kako posebno doklado.

Naše društvo vsled tega podpira po glavnem odboru amendirani iniciativni predlog društva sv. Jurja št. 3. ki je bil sprejet na letnem zborovanju gl. odbora meseca jan. 1922., da naj vsako društvo samo plačuje svojega delegata, ozir. delegate, kakor je bilo to doslej v veljavi.

Opomba, ali dostavek: Vsled pritožbe nekega, na gornji seji navzočega člana, da prejema bolj slabo tiskano "Glasilo" se je naročilo upravniku "Glasila", da naj to zadevo na pristojnem mestu naznani.

Joliet, Ill. 10. marca 1922.

John Filak, predsednik.

John Plut, tajnik.

John A. Težak, zastopnik.

(Društveni pečat.)

NAZNANILO.

Iz urada tajnika dr. sv. Roža št. 15. K.S.K.J. Pittsburgh, Pa., se s tem naznanja vsem članom našega društva, da bode skupna Velikonočna spoved za člane v soboto zvečer dne 25. marca in skupno obhajilo pa v nedeljo dne 26. marca pri osmi sv. maši v slovenski cerkvi na 57th in Butler St. Pgh. Pa.

Ker že par let nismo imeli skupne velikonočne spovedi, so s tem vsi člani naprošeni, da se iste polnoštevilo udeležijo. S sobratiskim pozdravom
Vinko Besal, tajnik.

Društvo sv. Jožefa št. 53,
Waukegan, Ill.

S tem uljudno naznanjam vsem članom našega društva, da se bo vršila skupna velikonočna spoved v soboto dne 18. marca t. l. zvečer; v nedeljo, na praznik sv. Jožefa ob 8. uri bo pa skupno sv. obhajilo pri 8. sv. maši. Zbiramo se ob pol 8. uri v Opekovi dvorani. Vsak član naj prinese društvo. regalijsko sabo.

Ker bo prihodnjo nedeljo praznik Sv. Jožefa, patrona našega društva, se bo sv. maša darovana za vse žive in pokojne člane našega društva.

Bratje! Vdeležite se sv. obhajila in sv. maše polnoštevilo!

Pozdrav
John Umek, tajnik.

Društvo sv. Jan. Evang. št. 65,
Milwaukee, Wis.

Na zadnji seji dne 5. marca je bilo sklenjeno, da bo skupna spoved članov in članic omenjenega društva dne 25. marca zvečer in dne 26. t. m. zjutraj pri osmi sv. maši pa skupno obhajilo v slovenski cerkvi v Milwaukee.

Vdeležite se tega gotovo vsi na omenjeni dan!

Odbor.

VABILO NA IGRO.

V nedeljo, dne 19. marca, popoldne in zvečer priredilo bode društvo Marije Pomagaj št. 78 K.S.K.J. v Chicagu, Ill. igro "Na dan sodbe", v cerkveni dvorani. Kolikor nam znano, igra še ni bila nikdar igrana v Ameriki, ter je nad vse zanimiva in krasna. Vseh igralcev nastopi 19 po številu, toda vse uloge so v rokah najboljših igralcev. Zatorej društvo Marije Pomagaj vabi vse Slovenke in Slovence iz Chicaga in okolice, naj pridejo pogledat to krasno igro. Tudi pevske društvo "Adrija" bode nastopilo s par lepimi pesmi. Vstopnina je popoldne za otroke 15c, za odrasle 35c. Zvečer pa za vse 35c. Začetek igre pop. ob 2:30, zvečer ob 8. uri.

Na vse članice društva Marije Pomagaj, pa apeliramo, da skušajo vse tikete prodati. Potrudite se, sestre, bodite vi dele, da bode šlo. Uspeh igre, drage sestre, je le od Vas odvisen. Igralci ne morejo več narediti, kot potruditi se, da dobro izpeljejo igro, a ljudi privabiti v dvorano morete pa toliko bolj le ve, s prodajo tiketov. Čimveč tiketov prodanih, tem večja udeležba in tem večji uspeh. Torej, še je par dni do igre; katere niste še vseh tiketov prodale, storite to do nedelje, in vsi bomo zadovoljni, igralci, gledalci in nazadnje ravno tako tudi društvo z uspehom.

Posameznim društvom, ki se bodejo vdeležila igre, bode društvo ob priliki gotovo povrnilo uslugo.

Za društvo Marije Pomagaj št. 78.

Marij Gregorich, preds.

Marij Blaj, tajnica.

NAZNANILO.

Tem potom naznanjam vsem članom društva sv. Jožefa št. 103, K.S.K.J. West Allis, Wis., da bo skupna društvena spoved v soboto zvečer, dne 18. marca, skupno sv. obhajilo pa v nedeljo, dne 19. marca ob 8. uri zjutraj v cerkvi na West Allis. Člani so prošeni, da se zbero četrt pred 8. uro v cerkveni dvorani.

Torej prosim, da se kolikor mogoče udeležite skupne spovedi in sv. obhajila; vsakdo zna, da mora opraviti svojo velikonočno dolžnost, v nasprotnem slučaju se bo z njim postopalo po pravilih, in posledice naj si zatem vsakdo sam pripiše.

Sobratiski pozdrav do vsega članstva K.S.K. Jednote.

Louis Sekula, tajnik.

NAZNANILO.

Iz urada dr. sv. Janeza Krstnika št. 143, K.S.K.J. Joliet, Ill., se naznanja vsem članom, da bode 19. marca 1922. (sv. Jožefa dan) redna seja na kateri bode več zelo važnih točk na dnevnem redu.

Zatorej ste uljudno vabljeni

vsil člani, da se te seje gotovo in polnoštevilo vdeležite.

Sobratiski pozdrav vsem članom in članicam K.S.K.J.

Steve G. Vertin, tajnik.

Leadville, Colo.

Tem potom naznanjam, da smo dne 26. februarja izgubili dobrega znanca in prijatelja Filip Starca; umrl je zadet od srčne kapi.

Dne 26. februarja po noči je šel po daljšem presledku zopet na delo; na tem prvem "sihtu" se je počutil dobro; takoj zatem so pa njegovi partnerji videli, da je zelo slab, vsled česar sta ga dva prijatelja spremljala na njegov dom in ga spravila v posteljo. Čez četrte ure zatem je navedenec zaspal; zaspal pa ni, da se začasno odpočije truda, ampak je zaspal za večno.

Pokojni Filip Starc je prišel l. 1921 iz stare domovine; živel je zadnji čas skoro eno leto v Clevelandu, Ohio. Zatem je želel zopet priti k svojim stari prijateljem semkaj v Leadville, kar je tudi storil meseca februarja t. l. Zalibože pa, da se mu želja bivali tukaj dlje časa med svojimi znanici ni izpolnila, ker je še isti mesec umrl.

Pred letom 1912 je že enkrat bival tukaj v Leadville okrog 15 let. Isto leto je odpotoval v staro domovino, kjer je ostal celih 9 let, do l. 1921, nakar se je zopet v Ameriko vrnil, ker se mu v Jugoslaviji ni dopadlo.

Reči moram po vsej pravici, da je bil pokojnik velik prijatelj tukajšnjih rojakov. Predno je šel v staro domovino, je bil član našega društva sv. Jožefa št. 56 K. S. K. J. in društva "Planinski bratje" št. 5, Z. L. Z. K. našemu društvu sv. Jožefa je spadal že od l. 1900, ali od ustanovitve; bil je večletni predsednik tega društva ter je kot tak vedno deloval za celokupen napredek. Ravnotako je spadal k dr. "Planinski bratje" že od začetka; tudi ondi je bil več let predsednik.

Ker je izpolnil že 52 leto, zatorej me je vprašal če bi lahko zopet k dr. št. 56 K. S. K. J. pristopil? Pojasnil sem mu, da lahko to stori in sicer samo za \$250 posmrtnine in \$1 dnevne bolniške podpore. Tega se je pokojni naš bivši sobrat zelo razveselil, nakar sem mu dal potrebne listine za zdravniško preiskavo, a kruta smrt ga je prehitela, ker je še pred pristopom nanaglomoma umrl, drugače bi ga sprejeli na seji meseca marca.

Ker je pokojnik za društvo sv. Jožefa in dr. "Plan. bratje" dosti dobrega storil, ga tudi društva niso pozabila ob času njegove smrti; priredila sta mu krasen pogreb, kot svojemu lastnemu članu. Dr. sv. Jožefa K. S. K. J. mu je kupilo krasen venec, tako tudi drugo omenjeno društvo in smo se vsi vdeležili pogreba z društvenimi zastavami dne 5. marca iz društva dvorane na pokopališče sv. Jožefa.

Pokoju je bil doma iz Hrvače pri Ribnici, kjer zapušča žalujčo soprogo.

Naj mu bo ohranjen blag spomin! Počivaj v miru v svojih ameriški grudi!

Frank Klun.

Eveleth, Minn.

Kakor Vam znano, smo imeli, ali bolje rečeno smo obhajali dvajsetletnico dr. sv. Ciriila in Metoda štev. 59 K. S. K. J. dne 26. feb. t. l. Ob 10:30 zjutraj se je darovala sv. maša za žive in mrtve člane(ice) omenjenega društva, zvečer je bila pa igra in ples v Auditorium dvorani, govori in lunch! O tej slavnosti sledi bolj obširen dopis.

Omenjeni dan sta praznovala 25 letnico, ali srebrni jubilej Mr. Marko Musich (Mušič) in njegova soproga Neža v okro-

ju svojih otrok in mnogih prijateljev, med katerimi je bila tudi moja malenkost. Prav dobro smo se zabavali, samo čas je prehitro potekel, ker smo morali iti na prej omenjeno slavnost. Slavljenecema Musich pa klidem v imenu ostalih gostov: "Bog Vaju živi še mnoga leta, da bi dočakala še zlatega jubileja!"

V petek dne 3. marca sta odpotovala v stari kraj na obisk Mr. Peter Junke in soproga, da obiščejo svoje sorodnike v vasi Predgrad, fare Stari trg pri Kočevju. Družina Junke je precej ugledna družina v Evelethu, ker je Mr. P. Junke tukaj dobro znani trgovec z gročarijo in mesnico. Družini Junke želimo srečno potovanje ter klidem: Na veselo zopetno svidenimo se tukaj!

Dne 1. marca t. l. smo imeli tukaj v Evelethu posebne volitve za izdajo obveznic v znesku 375,000.00 (Bond issue). Za kar se je odglasovalo z dvetretjinsko večino za izdajo; a koj po volitvi se je oblasti stopilo na prste, namreč davkoplačevalce Theodore Okman je vložil tožbo pri okrožnemu sodišču proti izdaji bondov in proti mestnim očetom, češ, da mesto Eveleth ne potrebuje istih (kar vsakdo lahko pritrdi). Sodnik Hughes je ugodil njegovi želji in prepovedal izdajo dokler sodnija ne odloči. Morali bodo dokazati vzrok za izdajo obveznic pri sodniji.

S pozdravom,

Poročevalec.

Nadebudna jolietška Slovenka.

Naša jolietška naselbina se je pričela zadnji čas vedno bolj in bolj gibati in tudi napredovati v raznih ozirih. Napredujemo na društvenem polju, na političnem pa tudi na kulturnem. Glede zadnjega naj bo omenjeno, da bomo imeli meseca aprila (po Veliki noči) v "Sloveniji" dvorani kar tri nedelje po vrsti en koncert ter tri razne dramske predstave.

V Jolietu imamo sedaj tri kulturna društva: Podp. izobražev. in dramsko društvo "Triglav"; močan organiziran Pevski zbor cerkve sv. Jožefa" in "Slov. katol. pevske društvo "Joliet." Najnovejša je pa politična "Zveza slovenskih amer. volilcev."

Da tudi naša kulturna društva tako napredujejo, moramo pripisovati dejstvu, ker ima naša naselbina dosti sposobnih moči za petje in dramske.

Glede petja hočemo s temi vrsticami seznaniti širšo javnost z našo sestro in nadebudno sopranistinja gđc. Elizabeto Grahek, starejšo hčerko družine John Grahek, blagajnika K. S. K. Jednote.

Gđc. Grahekovo je Bog obdaril s krasnim čistim glasom, tako, da lahko trdimo, da je navedenka dandanes najboljša sopranistinja mesta Joliet in menda tudi najboljša pevka med vsemi ameriški Slovenkami, katero čaka še krasna bodočnost in sloves.

Rojena tu v Jolietu je gđc. Grahek že iz mladih let rada pela; pred vsem pa najraje naše slovenske pesmi. Na koru v slovenski cerkvi poje že izza šolskih let in danes je prva sopranistinja pri Cerkvem pevskem zboru. Cerkvni pevci, tako tudi farani so na tako n. gledno pevko lahko ponosni.

Da izvežba svoj mili glas, pohaja gđc. Grahek že dlje časa v slovečo čikaško glasbeno šolo Mme. Vaude La Capria, kjer izborna napreduje. Ker pa namerava svojo umetniško karijero kot koncertna pevka dočela izvršiti, se bo podala v Italijo na nek konservatorij; potem bo pa prirejela koncerte, ali se pridružila kaki operni

družbi. To bo torej prva in edina ameriška slovenska umetnica te vrste. Škoda bi res bilo, ako svojega talenta ne uporabi, kajti dar takega petja ni slehernemu dan.

Družina sobr. John Graheka naj bi služila v zgled vsem ostalim amer. slovenskim družinam, ker je svojo deo vzgojila ne samo v ameriškem, ampak tudi v pristnem slovenskem duhu s tem, da goji ljubezen do našega domačega jezika. Edini sin John, državni zemljemerec je pravi tip svojega očeta: prijazen, uljuden in pa tudi naroden, ki se nikdar ne sramuje slovenščine. Ravno tako moramo omeniti tudi o gđc. Elizabeti. Vsikdar, ko sreča katerega domačega znanca, ga javno v slovenščini pozdravi in ž njim tako govori. Tudi mlajša hčerka Grahekove družine (Lilian) je tako vzgojena. Če se mudite na domu pri Grahekovi, boste čuli samo slovensko govorico, ali pa čujete pri klavirju poleg angleške pesmi tudi slovenske.

Naj še omenimo, da je gđc.

Gdč. Elizabeta Grahek.

Eliza Grahekova tudi izborna igralka na glasovir.

Da imamo jolietški Slovenci v resnici nadebudno rojakinjo-umetnico v svoji sredini, navajamo tukaj laskavo kritiko, posneto iz mesečnika "The Music News" za mesec februar, ki piše o gđc. Elizabeti Grahek sledeče:

"Gdč. Elizabeth Grahek, slovenska ameriška dramsatična sopranistinja in artistska učenka Mme. Vande La Capria, ki je v Jolietu na nekem koncertu dne 8. decembra 1921 s tako izbornim uspehom nastopila, je gostovala zopet v Englewoodu (Chicago) dne 29. decembra, kjer si je iztekla pravi trijumf.

Njene solo pevske točke so bile: "O Luce di Quest Anima" (O luč te duše), "Linda di Chamounix," skladba Donizetti-ja, v kateri pesmi je gđc. Grahek pokazala, da ima mil. briljanten in izboren glas. To arijo je pela s posebno ljubkostjo, dramsatičnim občutkom in izbornim italijanskim naglasom. Občinstvo ji je tako aplavdiralo, da se je morala navedena umetnica večkrat na odrn prikazati in to pesem ponoviti.

Zatem je zapela očarujočo Viktor Parmovo pesem "Zapoj, mi ptičica" v originalu (slovenščini). Tej je sledila pesem "Il Bacio" (Poljub), Arditijeva kompozicija, ki je dosegla posebno veliko uspeha in aplavza. Ta točka je bila izmed vseh najboljša. Pesem "O Sole Mio" (O, moje solnce), skladba Di Capua je pela s pravim napolitanskim koloritom in fineso; tudi Garlomovo pesem "The Lilac Tree" (Span-ski bezeg) je uspešno pogodila. Sploh je bila gđc. Grahek ves večer ljubljena tega koncerta točna in gotova pri svojem nastopu.

Gđc. Grahek je talentirana mlada umetnica, od katere smelo upamo, da bomo v bodočnosti še dosti čuli; zaradi tega je potrebno in važno, da

zasledujemo njeno umetniško rast. Kot smo v tem listu že o njej poročali, je ta pevka o-sobito znana med slovenskim ljudstvom v Združenih drža-vah, ker so slovenske narodne pesmi njena specialiteta (po-sebnost).

Prihodnjo sezono se bo gđc. Grahek posvetila koncertnim nastopom, na kar se sedaj pri-pravlja pod vodstvom mojstra Vincenca La Capria, znanega orkestralnega vodje v Chicagu.

Njeni zadnji uspehi pri na-stopih so bili tako veliki, da u-čiteljica petja Mme. Vanda La Capria, — pri kateri je gđc. Grahek zadobila svojo vokalno tehniko — dobiva vedno več u-čenk v svojo pevsko šolo.

K temu naj bo še dodano, da je gđc. Grahek zadnji teden 3 krat javno tukaj v Jolietu na-stopila in sicer pri dveh do-brodeh koncertih; dne 23. febr. je pa pela opoldne pred Jolietkim klubom trgovcev.

Njen zopetni nastop na slo-venskem odru bo na Velikono-čno nedeljo 16. aprila t. l. po-vodom velikega koncerta "Pe-vskega zbora cerkve sv. Jožefa, v "Slovenija" dvorani.

I. Z.

Brez vere.

Devet govorov o neveri.

V stolni cerkvi v Ljubljani govoril.

Dr. Mihael Opeka

Stolni kanonik in učitelj homi-letike na vseučilišču v Ljubljani.

PRVI DEL.

II.

Nevera, ki ima sama sebe za modrost in prosvetljenost, je v resnici nespamet in slepota, kakor smo videli zadnjič. Rajši nič pravega vedeti o vsem, kar je, nego sprejeti nadnarav-no razodete resnice; govoriti, da vera človeški razum poni-žuje in da česar človek ne razu-me, tistega verovati ne sme in ne more; zametati razodeto kr-šćanstvo v kljub mnogostevil-nim pričam, ki tako mogočno o njegovi resničnosti govo-re — vsega tega pač ni mogo-če imenovati drugače nego ve-liko nespamet in veliko slepo-to. A da bi nevera samo to bila! Je pa poleg tega tudi veliko moralno zlo in zadolžen-je, velik greh. To bom danes pokazal, zato da kakor ste za-dnjič lahko izpredvideli, da svet brez vere ne bo pametnej-ši, tako danes lahko spoznate, da svet brez vere ne bo boljši.

Najprvo naj opozorim na ne-ka znamenja, ki sicer še stro-go ne dokazujejo, vendar pa že dosti razločno dopovedujejo, da nevera ni morda zasluženje in greh. Nevera namreč nima svojega sedeža po navadi v ne-dolžnih, čistih sredi, marveč v pokvarjenih, od slane najraz-ličnejših pręgreh ožganih du-šah. Pokažite mi vi med na-mi človeka — pravičnega, čis-tega, krepotnega, ki bo tajil Boga ali Kristusa, ali dušo, ali posmrtno življenje, ali plačilo ali kazen! Ne boste ga našli! Tam, kjer se šopiri napuh, kjer razjeda srce lakomnost, kjer se kot goljufija, oduševstvo, kjer pase nečistost svojo ostudno čredo — z eno besedo: tam, kjer gospoduje strast in greh, tam je rada tudi nevera doma. Zakaj vera stopa grehu in ne-redni grešni strasti na tilnik: kaj čuda, če tadva dvigata zo-per vero krik in kliče nevero na pomoč! — Ko je začel fran-coski filozof Diderot živeti v prešeštvo, tedaj je začelo iti navzdol tudi z njegovo vero in je drčalo po klanec dol tako daleč, da je ubogi človek naza-dnje v prepadu popoldne neve-re imel le še eno samo srčno željo: videti namreč, kako bo zadnji kralj zadržen s čreves-som zadnjega duhovnika.... Rousseau, veliki zvonar v ne-vernih družbi, je bil že zgodaj

pravno propal mladenič.... Voltaire, nabrezbožni med francoskimi brezbožniki je v svoji mladosti tako sramotno in razbrzdano živel, da je nje-gov oče čisto resno mislil po-staviti ga pred sodišče in po-slati v pregnanstvo.... — Ta-ko je. Zgodba nevere je zgo-dba grehu vdanega srca. Nih-če ni tega bolj odkritosrčno pri-poznal in lepše zapisal nego sv. Avgustin. Otroka ga je pobožna mati Monika pobožno in krepotno vyzgojila. — Že v svojih detinskih letih sem za-čel k tebi klicati, o Bog, pravi sam v svojih Izpovedih.... že od naročja moje matere, ki je tako zelo zaupala vate, so me pokrižali z znamenjem križa. Ti si videl, o Gospod, s koliko ginjenostjo in odkritosrčnostjo sem od pobožne svoje matere in od matere nas vseh (Cerk-ve) prosil sv. krsta, ko me je še v deški dobi napadla smrtna vročica.... A kako je potem prišlo, da je ta veliki duh pa-del v sramotno krivoverstvo Manihejev in se je pogreznil za nekoliko časa celo v nevero? Skesano priznava sam: Greh je bil kriv, razuzdani greh me-sa.... — Megle so vstale iz blata mesenega poželjenja, pravi, in so zatemnile moje sree, da nisem več razločil ljubezni jasnosti od noči početne sle. Oboje je zmedeno vrvelo v me-ni semtertja in je potegnilo sla-bega mladeniča čez rob strasti in ga je potopilo v vrtnice sra-motnih dejanj. Mogočno je visel nad menoj tvoj srd in jaz nisem vedel. Oglušen sem od režljanja verig moje umrljivo-sti, — kazen za domišljavost moje duše; zmerom dalje sem se izgubljal stran od tebe in ti si pripustil.... Tako Avgu-stin! In kdo ve koliko sto-letičkrat se je v človeških sr-cih ponavljala ista nesreča v vseh stoletjih in se ponavljala še dan danes: za grehom prih-ja v srce nevera.... A če se nevera tako rada druži z gre-hom, ali ni to znamenje, da je tudi sama greh in zadolženje? — Resnično da! Zakaj ena-kim rado druži. —

Kakor pa se nevera rada druži z grehom, tako se tudi greh rad druži z nevero. Po-vejte vi meni: Kateri človek, ki je vdan strasti in hudobiji, ne sliši rad, da vse tisto, kar oznanjajo duhovniki, pač ni tako strašno res: tisti nadležni nauki o grehu in pravici božji, o življenju ob smrti, o pekl-u in njegovih kaznih.... Pojdite med krivčnike, lakomnike, goljufivce — in oznanjate: Krivica ni nič! Kar človeku koristi, to je prav in dobro! Vse je dovoljeno, samo da pri-naša dobiček! Božje zapove-di so stari paragrafi, ki se nih-če več zanje ne zmenj.... Ali ne bodo pritrjevali? Pojdite med nečistnike, med nezveste može in žene, med razbrzdano mladino in pridigujte: Čis-tost je nesmisel, je protinarav-na re! Zakon je jarem, ki ga pameten človek vrže raz sebe, kadar ga začne žuliti.... Pro-sta ljubezen je pravica člove-kova.... Ali ne bodo hrupno odobraval? — Pojdite med vse, ki hlepe po nedovoljenih slasteh življenja, katerih bog je trebul in njih konec v po-gubi, in kličete: Človek živi-samo enkrat! S smrtjo je vse ga konec! Z onega sveta še ni bilo nikogar nazaj! Pekel je strašilo za otroke in stare žene.... Ali ne bodo ploska-li? — Pojdite med vsake vrste grešnike in razlagajte, da je vera po večjem vsa iznajdba duhovnikov, da le-ti pač mora-jo tako govoriti, kakor njim kaže, da se Bog pamalo briga za to, kar mi na zemlji počne-mo — če sploh Bog je — če ni tudi on sama človeška izmišlji-ja, izrodek strahu pred naravo, priučen in privzgojen pojem brez resnice.... Ali ne bodo

vpili: hozana! —

Tako ljubi nevera greh in greh ljubi nevero. Pri Bogu! Dosti pričevanja je to, da je nevera tudi sama velika in ie-varna hudobija! In kako da ni? Ali ne vsta-ja nevera z drzno glavo proti tistemu Bogu samemu, kate-rega bivanje, katerega dobroto, lepoto, veličast in moč razode-va človeškemu naravnemu ra-zumu vsa ta priroda, ki nas ob-da-ja? Ali ne ruši nevera bo-žje veljave? Ali ne tepta v tla njegovega gospodarstva nad svetom? Ali ne pravi, da je to, kar je Bog govoril — laž? Ali ne pravi, da je to, kar je on zaukazal, ničev za-kon? In hujše: Ali ne pravi, da Bog sploh ni nič govoril? sploh ni nič zaukazal? Ker ga ni! Ker ga ni!.... Boga ni — pravi nevera, a glej, zato, da taji njega — vse-mogočnega, neskončnega, večnega — gre in postavlja druge bogove: na-ravo, bezčutno materijo, veso-ljstvo.... in jih obožuje.... Ali ni to greh? Ali ni to sta-rašen greh? Ali ni greh, te-ga Boga, ki ga lahko v sleherni stvari takorekoč otipljemo z rokami, pehati s prestola? je-mati mu dolžnost? prezirati njegovo službo? norčevati se iz verskih dolžnosti? vse verno čutenje in življenje zametati med abotnosti in vraže?... Ah, velik upor proti samemu Bogu je nevera, velik greh je zoper najvišjega Gospoda!

Velik greh pa je tudi zoper človeško družbo. Kratko in klasično je to pojasnil nekdan-ji španski minister don Aleja-dro Pidal. Mon na španskem katoliškem shodu leta 1849. — Učeniak, tako je dejal ta mož, učeniak, ki je sam sebi dal pa-tent na vso modrost, oznanj s svoje učeniške stolice: Boga ni! Znédeno zaslúši ta glas oblast in ga prikroji po svoji vesti in pravi: Previcen! In glas odmeva v ušesu zločinea in ta si misli sam pri sebi: Greha ni! In seže glas do mladeniča, premetavanega od strasti, in sklene čisto logično: Krepost ni! In izve za ta glas podložnik in premisli: Pos-tave ni! ko pride ta nauk na u-lico, teče kri in med pokanjem pušk se razlega tuljenje zrevolu-cioniranih mas: — Stran z Bogom! Preč nebesa in več-nost! Znanost je dokazala, da so to le sanje in laž! Mi nočemo drugega nego pekel in nič in — naslade življenja, ki gredo pred njima!....

Ali ste slišali? Kaj se to pravi? To se pravi, da brez Boga in njegove vere ni ne ob-lasti, ne pokoršćine, ne posta-ve, ne vesti, ne pravice, ne ljubezni.... Z istim sunkom, s katerim pahnemo s prestola veličanstvo božje, z istim sun-ko pahnemo v nič ves irravni red, vso moralo! In kako naj potlej obstoji človeška družba? Kako naj obstoji najmanjša družba, ki je družina — brez svetosti zakona, brez ljubezni in zvestobe staršev, brez spoš-tovanja in pokoršćine otrok? In kako naj obstoji najvišja družba, ki je država — brez oblasti in postave, brez prizna-vanja avtoritete, brez pravič-nosti in vesti bodisi v oblast-nih, bodisi v podanikih?... — Vera in morala, je dejal veliki predsednik Washington, sta ne obhodno potrebni opori druž-be. Ni pravi mož domovine — poslušajte Washingtona! — ni pravi mož domovine, kdor izpodkopa je tadva mogočna stoba človeške družbe. Pa-met in izkušnja dokazujeta, da moralost brez vere nima ob-stanka. Vera je temelj meš-čanske družbe, države. Ne bogastvo, marveč hrabri, čisti, pobožni narodi jamčijo za bo-dočnost držav. — Konec vere, predragi, pa je konec morale, in konec morale je konec reda

in miru in zadovoljnosti in bla-gostanje — ta konec pa je za-četek vseh koncev....

Ali ni potemtakem nevera zadoljenje, greh? preveliko za-dolženje, prevelik greh nad člo-veško družbo? — — —

O tem, mislim, mi ni treba govoriti, da je nevera veliko zlo tudi z ozirom na posamez-nega človeka. Če hudo greši nad Bogom in nad človeško družbo, kdor zameta vero, gre-ši gotovo hudo tudi nad samim sobo. Rečem, da sovraži sebe samega — bolj nego s katerim-koli drugim grehom. Zakaj vsak drug greh se lahko pop-ravi, kjer živi vera v Boga, v njegovo milost in usmiljenje. Kjer pa vere ni, tam je izpod-rezana korenina življenja. Tam se gre iz prepada nevere v prepad večne smrti. Abyssus abyssum invecat: Brez-dno kliče do brezdná: (Ps. 41, 8.) Amen.

SLIKE IZ RUSIJE.

Krvava statistika.

Dopisnik angleških in francos-kih listov L. Wells, ki se je mudil delj časa v Rusiji in pro-učeval boljševiško upravo in razmere, ki so nastale pod njo, objavlja v "Petih Parisieniu" kratko, ali obenem toliko gro-znajočo statistiko o zločinih, ki so jih zagrešili boljševiki nad ruskim narodom. Po podat-kih, ki jih je mogel nabrati, a ki niso popolnoma točni, ker je število boljševiških žrtev goto-vo mnogo večje, so boljševiki v času svoje strahovlade pomori-li 28 škofov, 1215 duhovnikov, 6575 profesorjev in učiteljev, 8800 zdravnikov, 54.650 oficir-jev, 105.000 policijskih uradni-kov, 355.250 intelektualcev, 12.950 veleposestnikov, 260.000 vojakov, 48.500 žandarjev, 192.350 trgovcev in obrtnikov in 815.100 kmetov.

Politični oglasi.

Slovenskim ter hrvatskim volilcem v Jolietu, Ill., se toplo priporoča za pod-poro pri primarnih volitvah

DNE 11. APRILA 1922

George A. Bissel

republikanski kandidat za nominacijo za OKRAJNEGA BLAGAJNIKA (County Treasurer)

V slučaju izvolitve bo svoj urad točno in vestno izvrševal.

Naredite na dan volitev križec pred njegovo ime.

☒ **GEORGE A. BISSEL.**

Vsak zaveden ameriški državljan gre na dan vo-litve volit!

Geo. H. Doerfler

republikanski kandidat za no-minacijo za

DRŽAVNEGA POSLANCA okraj Will in Dupage.

Primary April 11, 1922.

Mr. Geo. H. Doerfler biva s svojo družino na 710 Wilcox St., in je manager zavarovalne firme, ki ima urad v Orpheum poslopu. On je "Union Man" istotako je protivnik "suše". Ako hočete poslanca, ki bo de-loval za delavske koristi in o-sebno svobodo v državni zako-nodaji, naredite križec pred njegovim imenom vsi moški in ženski slovenski in hrvatski volilci.

SLOVENSKI VOLILOCI IN VOLILKE

v Jolietu in okolici!

Glasujte dne 11. aprila t. l. na dan primarnih volitev za svo-jega rojaka, domačina,

Frank J. Gospodarič-a

ki kandidira na republikansk. tiketu za

OKRAJNEGA KLERKA.

(County Clerk of Will County)

Naredite križec pred njegovo ime na volilnem listku.

☒ **Frank J. Gospodarič**

Vi bi morali podpirati

RICHARD J. BARR-A

za državnega senatorja

KER je kot Vaš zastopnik v državnem senatu vedno zvesto pazil in čuval Vaše koristi in ker je pripomogel, da se je mno-go velikih in važnih stvari v Will ter Du Page okraju dovršilo. On je posredoval, da se je v teh okrajih uvedlo lep sistem

LEPIH CEST.

Zdaj se na vso moč trudi, da bodo te ceste zgrajene. On je tudi dosti storil, za uvedbo postave krajsih delavnih ur za žen-ske ter za razne druge udobnosti v njih ko-rist ter otrok.

Senator Barr — vesčasni boritelj žen-ske enakopravnosti — je največ pripomo-gel, da je bil v senatu države Illinois a-mendment za splošno žensko volilno pra-vico sprejet. V priznanje za to so ga vo-diteljice tega vprašanja v državi Illinois pooblastile, da naj označeno resolucijo v senatu prečita. V zahvalo senatorju Barr za delo glede

FOR STATE SENATOR

☒ **RICHARD J. BARR**

Primaries, Tues. April 11

Ženske volilne pravice (enakopravnosti)

sta Grace Wilbur Trout in Catherine Wau-gu McCulloch njemu izrekle popolno pri-znanje. Senatorja Barr-a skušnja ter vodstvo v državnem senatu so neprecenljive vrednosti v tem distriktu. Vsled tega ga morate podpirati in voliti zanj na dan primarnih volitev:

Primaries, April 11, 1922.

BARR CAMPAIGN COMMITTEE

William A. Murphy, Chairman

"GLASILO K. S. K. JEDNOTE"

Izšla vsako sredo.

Lastnina Kranjsko-Slovenske Katoliške Jednote v Združenih državah Ameriki.

Uredništvo in upravljalstvo:

Telefon 1048.

JOLIET, ILL.

Naročnina:

En član, en leto	\$1.20
En član, en leto	\$2.00
En član, en leto	\$3.00

OFFICIAL ORGAN

of the

GRAND CATHOLIC SLOVENIAN CATHOLIC UNION

of the

UNITED STATES OF AMERICA

Maintained by and in the interest of the order.

Issued every Wednesday.

OFFICE:

Phone: 1048.

JOLIET, ILL.

Subscription price:

For Members, per year	\$1.20
For Members, per year	\$2.00
For Members, per year	\$3.00

Na "črni" SHS. tabli.

V slavni kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev, ali po naše nazivani Jugoslaviji, so zadnji čas vladni organi pričeli pometati z veliko, dolgo, železno metlo. Ne pometajo samo doma pred lastnim pragom (zadnja obsodba ljubljanskih dolar-skih princev), ampak na to metlo so nasadili tako dolgo metlišče, da sega več tisoč milj preko morja: semkaj v Ameriko.

Vsakdo, kdor ne trobi v rog čudne belgrajske vlade, kdor jo le malo kritizira, ali odobrava kritiko urednikov starokraj-skih listov napram vladi, tega pometejo in vržejo v smeti.

Taka "nemila" usoda je zadnje dni zadela tudi naš list "Glasilo K. S. K. Jednote," kakor je lansko leto zadela tudi že druge slovenske ameriške liste.

Na podlagi privatnih poročil iz stare domovine in vsled pritožb nekaterih naših starokraj-skih naročnikov smatramo to prepoved za resnično, čeravno še nismo prejeli nobenega toza-devnega uradnega obvestila od kakega jugoslovanskega kon-sulata tu v Združenih državah in tudi ne od S. H. S. poslanika v Washingtonu. Istotako nismo še čitali, da je "Glasilo" na "črni" SHS. tabli v nobenemu starokraj-skem listu.

Že stara navada je, da se vsakemu obtožencu po razpravi naznanijo kazni, pa tudi vzrok kazni. Mi pa še do danes ne ve-mo, s čim smo se zamerili slavnemu kraljevemu cenzorju SHS vlade, da nam je bil poštni debit ustavljen? Obrnili smo se že tozadevno na urad jugoslovanskega poslanika v Washingtonu in odgovor bomo morda še le drugo leto prejeli?

Na podlagi ustave kraljevine SHS je baje ondi svoboda tiska dovoljena? Ta svoboda pa prekaša celo nekdanjo rusko cenzuro, ker čitamo o vednih zaplembah tega, ali onega staro-kraskega lista. Ni torej čuda, da gg. cenzorji tako prežijo na inozemske liste? Dvomimo, če vsi drugi slovenski ameriški listi sploh prihajajo v Jugoslavijo?

Slavna belgrajska vlada naj ne bo preveč v strahu, da bo naše "Glasilo" pohujšalo "mirne," "zadovoljne," "srečne," "ubogljive" in "svobodne" podanike države SHS. Malo se pečemo z jugoslovansko politiko. Če smo kaj gnilega o Jugo-slaviji kdaj kritizirali, smo to dobesedno posneli iz starokraj-skih listov, drugače se pa za čudno politiko belgrajske gospode ravno toliko brigamo, kot za lanski sneg.

Poleg vsega tega je pa naš list, oziroma naša podporna or-ganizacija (K. S. K. J.) že dosti dobrega storila za uboge v Jugoslaviji, osobito na Slovenskem. Pri vsaki kampanji smo delali z vsemi silami v korist vojnih sirot in drugih žrtev mi-nule vojne. Samo naše "Glasilo" je kmalo po vojni nabralo in poslalo 4 velike zabojne obleke, obuval in živeža za vojne si-rote v Ljubljano v vrednosti \$1000.

Leta 1920 in 1921 je K. S. K. J. za vojne sirote v starem kraju priredila ponovno kolekto in v to svrhu nabrala nad \$3000. Od te svote se je že nad K 250,000 razdelilo v pomoč vojnim sirotam in slepim vojnikom; imamo pa v Ljubljani od tega sklada še nad K 200,000. Ali se s takimi darovi ponaša še kaka druga podporna organizacija, ali kak drug slovenski list v Ameriki?

Nehvaležnost je plačilo sveta. Zato, ker smo skrbeli za vojne sirote v Jugoslaviji, nam je pa slavna SHS vlada list tjakaj ustavila. Se nam boste morda pošiljali razne prošnje za podporo; a oni preostali znesek lahko na kak drug način vpo-rabimo: za vojne sirote v okupiranih krajih?

Naše "Glasilo" smo pošiljali v domovino, ko je ista spa-dala še pod črnožolto Avstrijo. Tedaj, ali nekaj časa smo včasih tudi kako pikro o Avstriji napisali; a avstrijski cenzor ni bil tako strog, kot je pa sedanji belgrajski. Uboga Slovenija! Prišla si z dežja pod kap!

S prepovedjo "Glasila" v Jugoslavijo je slavna belgraj-ska vlada zadala zaščitno nele samo listu, ampak tudi celi K. S. K. J., ki je najstarejša slovenska podp. organizacija v Ame-riki in to celo, ne da bi nam naznanila vzrok, oziroma prestop-pek.

"Klin s klinom", pravi pregovor. Dne 10. t. m. se je iz gl. urada K. S. K. J. obvestilo generalnega konzula S. H. S. v Chicagu, da dokler bo naš list v Jugoslaviji prepovedan, toliko časa odklanjamo vsako korespondenco s tukajšnjimi zastop-niki kraljevine SHS. Vsa pisma, ki bodo došla v glavni urad od raznih konzulatov in poslanika kraljevine SHS bodo nere-šena nazaj vrnjena, kar se je že zgodilo; istotako velja tudi od strani uredništva "Glasila K. S. K. Jednote."

Cenj. članom, ki so naročili svojemu v domovini naš list, bodisi naravnost, ali v zameno naznanjamo, da bomo vsakemu izmed teh naročnikov dali za toliko časa kredita pri naročnin; oziroma bomo isto za toliko podaljšali kolikor časa lista niso prejeli. Upajmo pa, da ta prepoved ne bo ostala za vedno v veljavi.

K sklepu naznanjamo sl. generalnemu konzulatu kraljevi-ne SHS v Chicagu, da vsled uradne prepovedi tudi ministrstvu za socialno politiko v Belgradu ne pošiljamo našega lista, kate-rega ste dne 8. febr. 1922 za cel leto naročili. Postava naj bo

za vse enake; če ga ne smejo naš rojaki v Sloveniji čitati, naj to velja tudi za označeno "ministrstvo."

Uredništvo "Glasila K. S. K. Jednote."

Po obsodbi "dolarskih princev" v Ljubljani.

V zadnji številki "Glasila" smo na obširno poročali o sod-niški razpravi in obsodbi organizirane tatinske družbe poštnih uradnikov, ki so spolirali in kradli denar iz ameriških pisem.

Kakor nalašč, ali dodatno k temu poročilu smo ravno več-raj iz Ljubljane prejeli od nekega našega naročnika, ki je oseb-ni prijatelj g. Milana Detela, poštnega adjunkta (pristava) v Ljubljani nekaj zanimivih dodatkov k tej razpravi in še več drugih poročil v zvezi z afero dolarskih princev v Ljubljani.

Iz tega pisma posnemamo sledeče: "Razprava je bila ja-ko čudna; prič, ki so pred preiskovalnem sodnikom obtežljivo izpovedale — se k zadnji razpravi ni poklicalo, ampak samo take priče, katere ali res niso ničesar vedele, ali pa niso hoteli nič vedeti, oziroma izpovedati. G. Milana Detela, poštnega pristava, ki je te pošne tatove razkrinkal, in ovadil, je celo so-dišče napadlo, čes, da trdi, da poštna uprava ni hotela ničesar ukreniti, akoprav je to že preje znala, kar po mnenju sodišča ni res.

V to afero je zapletenih več višjih uradnikov in s to zadevo je prišla tudi afeta z znamkami na dan. Država je za več mi-lionov kron oškodovana. Poštni ravnatelj Dekanič iz Saraje-va je že suspendiran iz svoje službe. Ogoščufal je državo za sedem milijonov kron na znamkah, katere je od ljubljanskega poštnega ravnatelja dobil. Dobiček sta si delila (50-50) in hi-še zidala.

Toda, če mislite v Ameriki, da je že konec kraje ameriških pisem, se motite. Dandanes se nemoteno še naprej kraje. To-da poštna uprava se izgovarja, da prihajajo pisma že oropana iz Amerike; torej s tem tatvino ameriškim poštnim uradnikom podtikajo, kar je pa zelo dvomljivo.

Nekateri ljubljanski poštni uradniki še dandanes žive ka-valirsko. G. M. Detela je ponovno na to opozoril policijo; toda vse je tiho in uradna tajnost, kar bo bržkone tudi tajnost ostala.

G. Detela, ki je tatinsko manipulacijo na ljubljanski pošti ovadil, še danes ni dobil kakega zadoščenja, in ga menda tudi ne bo! Prizadetim višjim gospodom je zopet greben zrastel, pristava Detela pa hočejo potepati ker jim je na poti in kot trn v peti. Hočejo ga na vsak način iz službe spraviti. Pred razpravo mu je že njegov predstojnik rekel, če Detela ne pre-klči izjave, kar je čez poštno upravo govoril, bo spoden iz slu-žbe. To bi bila torej pohvala in priznanje za njegovo vestno ter pošteno uradovanje, ker je dolarske prince ovadil! Nič čuda! — V Jugoslaviji je dandanes tudi kaj takega mogoče.

Prijatelj g. M. Detela priporoča ameriškim Slovincem, da naj bi se pri ameriški poštni oblasti za g. Detela zavzel, da naj bi mu naša (amer.) poštna uprava posredovala kako nagrado pri jugoslovanskem poštnem ministerstvu, da se g. Detela lah-ko v kak drug kraj preseli, ker mu v Ljubljani ni več obsto-jati. S tem si je g. Detela pridobil mnogo sovražnikov; tudi je bil že posvarjen, da naj se čuva pred dolarskimi princei; ker se bodo nad njim maščevali, ko pridejo zopet na svobodo. G. Detela ima soprogo ter dva nedoletna otroka.

Največ krivde v tem je pripisovati onemu poštnemu pred-stojniku v Ljubljani, ki je trpel in mirno gledal, da se je v ljubljanskem poštnem uradu popivalo. Nikdar uradnikov ni vprašal, od kod imajo toliko denarja, na drugi strani je pa vi-del toliko pritožb od prizadetih prejemnikov oropanih pisem. Vsi ti tatovi (uradniki) so bili "dobri", "vestni" in "pošteni" delavci, g. Detela, ki jih je ovadil bo pa sedaj zato morda na cesto vržen, ker je s tem poštno uradništvo oblatil!

Mi bi hudo prizadetemu g. Deteli radi v tej zadevi kaj po-magali; a dvomimo da bi dosegli kaj uspeha, ker ameriška poštna oblast ne trpi pošiljanja gotovega denarja v pismih in za koje ni odgovorna.

Obrnili smo se pa v tej zadevi na nekega državnega po-slanca v Jugoslaviji s prošnjo da naj afero ljubljanskih dolar-skih princev in skupščini (parlamentu) razkrinka ter se zava-me za g. Detela, kojemu edinemu gre priznanje, da je prišla ta tatvina na dan.

K sklepu ponovno svarimo vse ameriške Slovence, da naj ne pošiljajo denarja ne v navadnih, ne v priporočenih pismih, ker po zadržanju g. Detela "vestni" poštni uradniki v Ljub-ljani naša pisma še vedno krajejo. Pošljite denar potem raz-nih bank, kar je najbolj umestno in varno!

Urednik našega lista je za minuli Božič poslal svojim so-rodnikom domov nekaj dolarjev v priporočenem pismu (zape-čatenem in v treh raznih kuvertah.) Pismo je dospelo v prave roke, denarja pa v pismu ni bilo. Torej pozor pred poštnimi tatovi v Jugoslaviji! Takemu "kr." uzmoviču se izplača iz-makniti iz pisma dolarček, za katerega lahko izpije osem litrov dobrega vina na srečo in zdravje ameriških Slovencev!

GOSPODARSKE RAZMERE V JUGOSLAVIJI.

New York (Jugoslovanski Odelek F.L.I.S.) E.D. Durand, načelnik oddelka za vzhodno Evropo (Eastern European Division) v Departmentu za trgovino (U.S. Department of Commerce), priobčuje v "Com-merce Reports" od 19. decem-bra sledeči pregled o Jugo-slaviji:

Hitro padanje menjalne v-rednosti jugoslovanske valu-te tekom dobe od junija do ok-tobra se je sedaj sicer ustavilo, ali negotovost, da-li vlada za-res sposobna vresničiti name-ravano ravnotežje v državnem budžetu, je povzročilo skrajno nestalnost v tečajih valute te-kom meseca novembra. Mnogo inozemskih ima težkoče v plače-vanju svojih naspot; inozem-stvu, ki so si jih nakopali po-

prej. Nameravano zunanje po-sojilo ni bilo še plasirano.

Cirkulacija in valuta.

Tekom prvih šestih mesecev l. 1921 se je vrednost dinarja navadno gibala med \$0.027 in \$0.03 (zlati dinar enak \$0.193. Tekom nadaljnjih tirihih mese-cev je dinar (4 jugosl. krone) padal še hujše kot nemška marka, in to do novembra, ko je bil dinar kvotiran na \$0.0-107. Od tedaj je bila vrednost dinarja podvržena hitrim sp-remembam in je dne 10. decem-bra znašala \$0.01523 to je mal odlomek čez poldrug cent). Tekom onih osmih tednov, ko je padanje dinarja bilo naj-hujše, se je cirkulacija papir-natega denarja v Jugoslaviji povišala za 500 milijonov di-narjev, torej za več kot 13 od-sto. Tekom zadnje polovice oktobra pa je bila količina nov-

čanje v cirkulaciji maloo zni-žana.

Vlada je z zakonom od 13. oktobra uvedla strožjo kontro-ljo nad trgovino s tujimi valu-tami in devizami. Visoki vla-dni uradniki so izjavili, da so se odločili pripraviti uravnote-ženi državni proračun, s tem a se brezobzirno znižajo izdat-ki in povišajo davki, tako da se utegne ustaviti izdajanje pa-pirnatega denarja. Tako po-stopanje pa je oteženo v de-želi, ki je tako malo vajena na direktno obdačevanju. Poro-čalo se je o večjem dohodku iz užitnine in kolkovine tekom tretje četrtine l. 1921; ali ta na-trastek je bržkone pripisati viš-jim cenam, ki so posledica po-

večane izdaje papirnatega no-vca.

Nazredno velik del uvoza minole polovice leta ni bil še plačan in padanje dinarja ima za jugoslovanske uvoznike to posledico, da jim je čim dalje bolj težko plačati. Kredita, zahtevani in dovoljeni v nadi boljše vrednosti valute, so v mnogih slučajih postali resna zadrega. Kakor nekdo misli, bi bilo boljše za uvoznike, da bi bili inozemski trgovci sploš-no zahtevali plačila v gotovini: proti dokumentom, kakor je to bila dosedaj navada ameriških izvoznikov v Jugoslaviji. Naši konkurenti za jugoslovansko tržišče so sedaj kar oblegani s prošnjami za podaljšanje roka.

Iz urada glavnega tajnika

Vsled sklepa glavnega odbora Jednote, ki je določil razne nagrade za leto 1921, je opravičen vsak tajnik (ica) do 10c za vsakega novega člana Mladinskega oddelka, katerega se je spre-jelo v društvo oziroma Jednoto tekom minulega leta. Denarne nakaznice (čeki) v pokritje teh nagrad so bili danes izdani in izročeni bratu blagajniku Jednote, da iste razpošlje zastopni-kom (icam) krajevnih društev. Čeki so izdelani na ime tajni-ka ali tajnice iz leta 1921. Zato se prosi cenjene zastopnike (ice), da čke izročijo opravičenim osebam. Za manjši znesek nego 20c se nagrade niso izplačale.

Vse, do nagrad opravičene tajnike in tajnice se prosi, da čke ne zadržujejo, marveč iste takoj vnovčijo, ker je zelo ne-prijetno, če čeki niso pravočasno vrnjeni.

Z bratskim pozdravom,

Josip Zalar, gl. tajnik.

Joliet, Ill., 13. marea 1922.

FINANČNO POROČILO Mladinskega oddelka K.S.K. Jednote za mesec februar 1922.

D. št.	Plačana vsota.		
1.	\$26.40	94.	1.50
2.	51.50	95.	5.85
3.	9.65	98.	1.65
4.	3.60	101.	4.20
5.	10.80	103.	3.75
7.	35.90	104.	7.25
8.	7.20	108.	3.90
11.	9.15	109.	6.05
12.	21.65	110.	12.50
13.	2.55	111.	9.45
14.		112.	
15.	8.95	113.	7.20
16.		115.	.90
17.	.45	118.	1.65
20.	8.25	119.	2.85
21.	3.45	120.	10.50
23.	4.65	122.	
25.	23.85	123.	6.15
29.	65.45	126.	3.60
30.	8.25	127.	
33.	12.20	128.	1.80
38.	18.30	129.	1.80
40.	5.90	130.	2.55
41.		131.	11.10
42.	28.25	132.	.60
43.	2.10	134.	5.49
44.	6.60	135.	.90
45.	2.25	136.	2.25
46.	.90	139.	3.60
47.	7.20	140.	.90
49.	5.55	143.	1.50
50.	23.60	144.	14.55
52.	16.20	145.	6.30
53.	25.70	146.	11.25
54.	4.05	147.	9.40
55.	3.15	148.	
56.	14.05	150.	8.25
57.	8.70	153.	7.35
58.	1.95	154.	1.35
59.	15.45	156.	3.90
60.	4.65	157.	5.45
61.	13.65	158.	1.50
62.	3.15	160.	3.55
63.	33.00	161.	4.05
64.	8.25	162.	15.95
65.	10.50	163.	21.40
69.	1.50	164.	2.70
70.	2.70	165.	
72.	13.05	167.	1.05
74.	6.20	168.	1.25
75.	2.55	169.	.60
77.	15.60	Skupaj	\$958.40
78.	9.95	Preostanek 1. febru-	
79.	15.00	arja 1922	\$23,011.28
80.	4.65	Vplačanega od dru-	
81.	14.90	štev	958.40
83.			\$23,969.68
84.	1.20	Izplačila:	
85.	6.45	Posmrtnine \$122.00	
86.	9.60	Za prestop	
87.	7.05	med člane	
88.	.75	in članice. 123.75	
89.	5.80	Uprayni	
90.	3.45	stroški .. 80.00 \$	325.75
93.	19.80	Preostanek 28. febr.	
		1922	\$23,643.93

Josip Zalar, gl. tajnik.

Ustanovljena v Jolietu, Ill., dne 2. aprila 1894. Inkorporirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januarja, 1898.

GLAVNI URAD: JOLIET, ILL.

Telefon 1044.

od ustanovitve do 1. marca 1922 skupna izplačana podpora \$2,033,845.

GLAVNI URADNIKI:

Glavni predsednik: Joseph Sitar, 607 N. Hickory St., Joliet, Ill.
 I. podpredsednik Matt Jerman, 332 Michigan Ave., Pueblo, Colo.
 II. podpredsednik John Mravintz, 1022 East Ohio St., N. S. Pittsburgh, Pa.
 Glavni tajnik: Josip Zalar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
 Zapisnikar: John Lekan, 406 Marble St., Joliet, Ill.
 Glavni blagajnik: John Grahek, 1012 N. Broadway, Joliet, Ill.
 Duhovni vodja: Rev. Francis J. Azbe, 620—10th St., Waukegan, Ill.
 Vrhovni Zdravnik: Dr. Jos. V. Grahek, 843 E. Ohio St. N. S. Pittsburgh, Pa.

NADZORNI ODBOR:

Frank Opeka, star 26 Tenth St., North Chicago, Ill.
 Martin Shukle, 811 Ave. "A", Eveleth, Minn.
 John Zulich, 6313 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
 John Germ, 817 East "C" St., Pueblo, Colo.

Anton Nemanich st. 1000 N. Chicago St. Joliet, Ill.

POROTNI ODBOR:

Martin Tezak, 1201 N. Hickory St. Joliet, Ill.
 Frank Trempush, 42—48th St., Pittsburgh, Pa.
 John Wukshinich, 5031 W. 23. Place Cicero, Ill.

PRAVNI ADBOR:

Joseph Russ, 6517 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.
 R. F. Kompare, 9206 Commercial Ave. So. Chicago, Ill.
 John Deiman, Box 529, Fcrest City, Pa.

UREDNIK "GLASILO K. S. K. JEDNOTE":

Ivan Zupan, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill. Telefon Chicago 1044.

JEDNOTIN ODVETNIK:

Ralph Kompare, 9206 Commercial Ave. So. Chicago, Ill.

Vsa pisma in denarne zadeve, tikajoče se Jednote naj se pošiljajo na glavnega tajnika JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill., dopise, društvene vesti, razna naznanila, oglase in naročnino pa na "GLASILO" K. S. K. JEDNOTE, 1004 N. Chicago, St., Joliet, Ill.

Department of Trade and Commerce. Division of Insurance.—State of Ill.

Chicago, Illinois, March 1, 1922.

Hon George A. Barr, Director,
Department of Trade and Commerce,
Hon. Thomas J. Houston, Superintendent,
Division of Insurance,
Springfield, Illinois.

Sirs:

Pursuant to your instructions I have made an examination of the condition of the affairs of the Grand Carniolian Slovene Catholic Union of the United States of America at its Home Office in Joliet, Illinois.

In this examination I was ably assisted by Messrs. Charles J. Fahndrich and Thomas K. Sprague.

During our examination we verified its Ledger Assets as shown by its Annual Statement to the Department on December 31, 1920 and checked its transactions during the year ending with December 31, 1921 and counted and inspected its investments and submit herewith a statement showing in detail its transactions, also schedules of all its investments and its other Assets at the close of the year as follows:

STATEMENT, DECEMBER 31, 1921.

Ledger Assets, December 31, 1920\$741,330.93

Income.

Assessments:

Mortuary\$190,767.43
 Reserve 1,538.00
 Disability 7,328.50
 Sick 19,742.40
 Expense 29,284.05

Medical Examiners Fees 209.25

Certificate Fees 249.50

Membership Fees 403.50

Total received from Members\$249,522.63

Interest:

Mortgage Loans\$ 2,616.60

Bonds, less accrued interest paid,
 175741 36,427.13

Bank Deposits 1,059.04

From other sources 278.25

Rents (including \$900.00 for Association occupancy of its own bldg.) 1,017.50

Sale of Lodge supplies 95.10

Juvenile Department 2,000.00

Profit on Maturity of Bonds 50.00

Increase in adjustment in Book Value 3,367.57

Total Income\$296,433.82

Sum\$1,037,764.75

Disbursements.

Death Claims\$102,782.13

Disability Claims 9,500.00

Sick and Accident Claims 14,336.00

Total benefits paid\$126,618.13

Commissions paid to members 959.00

Salaries, Officers and Trustees 5,680.00

Other Compensation of Officers and

Trustees 1,176.00

Salaries of Office Employees (2) 2,203.00

Other Compensation of Employees 130.00

Supreme Medical Examiner 378.75

Traveling and other expenses of Officers and Trustees 707.95

Insurance Department Fees 165.00

Rent 900.00

Advertising, Printing and Stationary 4,893.12

Postage, Express, Telegraph, and Telephone 711.31

Official Publication 15,500.00

Legal Expense Litigating Claims 50.00

Other Legal Expense 600.00

Furniture and Fixtures 390.00

Taxes, repairs, and other expenses on

Real Estate 2,086.95

Premium on Surety Bonds 1,207.18
 Actuary 107.30
 Light 223.53
 Miscellaneous 151.85

Total Disbursements\$164,838.87

Balance\$872,925.88

Assets.

Real Estate\$ 9,750.00

Mortgage Loans 55,080.00

Bonds 780,287.50

Cash in Bank not on Interest 6,446.40

Cash in Bank on Interest 21,361.98

Total Ledger Assets\$872,925.88

Non-Ledger Assets.

Interest due and accrued on

Mortgages\$ 2,142.75

Bonds 7,413.99

On other Assets 95.83

Market Value of Bonds over Book Value 9,627.50

Market Value of Real Estate over Book Value 4,000.00

Assessments actually collected by subordinate

Lodges not yet turned over to Supreme Lodge

Official Organ\$1,668.80

Furniture and Fixtures .. 4,993.20

Advance for Real Estate

Taxes 1,289.10

7,951.10

Total Non-Ledger Assets\$ 32,293.05

Gross Assets\$905,218.93

Deduct Assets not Admitted.

Official Organ\$1,668.80

Furniture and Fixtures... 4,993.20

In hands of Receiver of

Mercantile National

Bank of Pueblo, Colo... 1,000.00

7,662.00

Total Admitted Assets\$897,556.93

Liabilities.

Death Claims:

4 Full—35 Partial\$16,807.99

Reported not yet Adjusted (2) ... 2,000.00

Incurred in 1921 not reported until

1922 (9) 9,000.00

\$ 27,807.99

Total Death Claims\$ 27,807.99

Permanent Disability Claims due and

unpaid (1) 50.00

Permanent Disability Claims reported

but not yet adjusted (3) 150.00

Permanent Disability Claims incurred

in 1921 not reported until 1922 (3) 150.00

350.00

Total Permanent Disability Claims ..

Sick and Accident Claims not yet ad-

justed (20)\$ 424.00

Sick and Accident Claims incurred in

1921 not reported until 1922 (9).. 285.00

709.00

Total unpaid Claims\$ 28,866.99

Salaries, rents and expenses\$398.37

Taxes due or accrued 142.20

Advance Assessments 53.78

Miscellaneous 44.90

Total Liabilities\$ 29,506.24

Exhibit of Certificates

Benefit Certificates in force December

31, 192012080 \$10,577,250.00

Benefit Certificates written during year 809 717,500.00

Benefit Certificates increased during year 11,750.00

Totals12889 \$11,306,500.00

Benefit certificates terminated during year 600 520,750.00

Total Benefit Certificates in force

December 31, 192112289 \$10,785,750.00

Exhibit of Death Claims.

Claims unpaid December 31, 1920..... 5 375.00

Claims incurred during year 112 99,250.00

Totals 125 \$ 131,052.38

Claims paid during year 110 102,782.13

Balance 15 \$ 28,270.25

Saved by compromising 462.26

Claims unpaid December 31, 1921 15 \$ 27,807.99

Exhibit of Disability Claims.

Claims unpaid December 31, 1920..... 5 375.00

Claims reported during year 155 9,475.00

Totals 160 \$ 9,850.00

Claims paid during year 153 9,500.00

Claims unpaid December 31, 1921 7 \$ 350.00

Exhibit of Sick and Accident Claims.

Claims incurred during year 617 \$ 15,045.00

Claims paid during year 588 14,336.00

Total unpaid Claims December 31, 1921 29 \$ 709.00

Assets.

Real Estate owned consists of the property used by the

Society as its Home Office building, the Market Value of which

is allowed at \$13,750.00. It was constructed by the Society at

an actual cost of \$9,750.00 and is well adapted to the uses of

the Society.

Mortgage Loans were inspected and all papers in connection

with the loans, with Insurance policies, abstracts and

valuations together with notes payable to the order of the Society

accompany the Loan. One loan, however, for \$4,980.00

is in process of foreclosure, it was due and payable in 1920.

One of the loans is secured by property in Michigan but the other eight loans are all on property in Illinois. A schedule of all Mortgages owned is herewith submitted.

Bonds owned were counted and inspected in the vaults of the Joliet National Bank and listed as per schedule herewith attached. Among the Bonds owned were Bonds issued by the Catholic School Commissioners, Montreal, Canada, par value \$18,000.00. As the funds of a Fraternal Society cannot be lawfully invested outside of the United States, I have instructed the officials to immediately (or within 60 days) dispose of said bonds and notify the Department of such disposition. The bonds have been disposed of for Cash. The Market Values of all its Bonds have been determined from the valuations authorized by the Committee of the National Convention of Insurance Commissioners and the total Market Value was \$789,915.00 being \$9,627.50 in excess of the Book Value.

The Cash in bank is verified by Certificates from the several banks which I herewith attach, excepting \$1,000.00 in the National Bank of Pueblo, Colorado, which bank is in the hands of a receiver and the amount is deducted from its Assets.

The total admitted Assets are \$897,556.93.

Liabilities

All claims paid and unpaid were examined and it was found that claims were promptly paid after adjustment. The Unpaid Death Claims after allowing for partial payments and including 9 claims and incurred in 1921 but not reported until 1922, are \$27,807.99.

Total Permanent Disability Claims unpaid are \$350.00 and Sick and Accident Claims unpaid estimated at \$709.00, making total unpaid Claims \$28,866.99. All other liabilities amounted to \$639.25. The total Liabilities being, \$29,506.24.

Amendments to its Articles of Incorporation and to the Constitution were adapted in August 1920 and became effective on January 1, 1921 — eliminating the office of the Attorney in Fact. The Union shall admit Male and Female members between the ages of 16 and 55; all members received into the Union prior to January 1915 and classified as belonging to Class A shall be reclassified to attained age on January 1, 1915 and shall pay on and after January 1, 1921 — A Mortuary Assessment on such attained age, based upon the National Fraternal Congress tables of rates. These amendments were approved by the Insurance Department of Illinois on November 17, 1920.

No other changes have taken place and the Society appears to be in a prosperous condition and its affairs are well and economically managed.

Respectfully submitted,

Lucius Pfouts,

Chief Examiner.

Opomba gl. tajnika:

Ker je bilo v zadnji številki "Glasila" priobčeno slično letno poročilo, katero smo odposlali na državni zavarovalni oddelek v Springfield, Ill., nismo gornjih postavk, računov in štev. še enkrat tukaj v slovensčini priobčili. Navajamo pač razne opombe in pristavke k temu letnemu poročilu, katere je navedel državni vrhovni pregledovalec Mr. L. Pfouts, kakor sledi:

Imetje.—Assets.

Zemljiška vrednost obstoja iz zemljišča in poslopja, katero rabi Jednota za svoj glavni urad. Tržna cena tega posestva je bila določena na \$13,750.00. Gradba tega poslopja je Jednota stala \$9750.00, ter je isto zelo prikladno za uporabo označene družbe.

Posojila na posestva so bila pregledana, tako tudi vse listine v zvezi s temi posojili, poleg zavarovalniških police, izvlečkov in cenilne vrednosti skupaj z notami (zadolžnicami), plačljivimi v korist te Jednote. Neko posojilo, v znesku \$4,890.00, ki je poteklo že leta 1920 je bilo ustavljeno. Neko drugo posojilo je varno zaščiten z nekim zemljiščem v Michiganu; vsa druga posojila, osem po številu so narejena na zemljišče v Illinoisu.

Bonde, katere ta Jednota lastuje smo vse pregledali in prešteli; isti se nahajajo v blagajniški shrambi Joliet National Banke. Pregledali smo jih po seznamu, kakor tukaj priloženo. Med temi bondi je bilo tudi za \$18,000 zadolžnice (bondov) Katol. Šolskih Komisarjev v Montreal, Canada. Ker se denar kake bratske organizacije postavnim potom ne sme nalagati izven Združenih držav, sem jaz naročil, da naj Jednota takoj, ali tekom 60 dni te bonde zamenja, ali proda; o čemur naj se department svoječasnno obvesti. Ti bondi so bili prodani za gotovi denar. Tržno ceno vseh bondov, katere lastuje K. S. K. Jednota se je naredilo na podlagi oblastvene cenitve konvenčne odseka zavarovalniških komisarjev; skupna tržna cena je bila \$789,915.00, ali za \$9,627.50 več, kakoršna ima Jednota v knjiženo.

Gotovina na banki je potrjena s posebnimi certifikati raznih bank, koje tukaj prilagam, izvzemši \$1000.00 v National banki v Pueblo, Colorado, koja banka je v rokali receiverja; ta svota je bila od imetja odšteta.

Skupno imetje znaša \$897,556.93.

Obveznosti.—Liabilities.

Vse zahteve, izplačane in neizplačane so bile pregledane; pronašli smo, da so se ta izplačila točno izvrševala, ko se je uravnanje doseglo. Delno neizplačane posmrtnine, vpoštevši 9 posmrtnih leta 1921, ki še niso bile pripravljene do leta 1922, znašajo \$22,807.99.

Neizplačana podpora za dolgotrajno bolezen znaša \$350.00, neizplačana bolniška in poskodninska podpora pa \$709.00; torej vsega skupaj \$28,866.99; vse druge še neizplačane obveznosti znašajo \$639.25, torej znaša skupen dolg \$29,506.24.

Premembe k pravilom inkorporacije in ustavi so bile sprejete meseca avgusta 1920, ter so stopile v veljavo s 1. jan. 1921. Na podlagi teh pravil se je opustilo urad Jednotinega pooblaščenca. Jednota ima pravico sprejemati moške in ženske člane v starosti od 16 do 55 let. Vsi člani, ki so k Jednoti pristopili pred januarjem 1915 so bili razklasificirani, da spadajo v razred "A" po njih dosežni starosti 1. jan. 1915 in ti člani morajo plačevati svoj smrtniški assessment s prvim jan. 1921 in dalje, po gori doseženi starosti na podlagi National Fraternal Congress plačilne lestvice. Ti amendmenti so bili odobreni po zavarovalniškem oddelku dne 17. nov. 1920.

Druge premembe se niso izvršile. Kakor razvidno, je ta Jednota v napredujočem stanju in vse njene zadeve (poslovanje) se dobro in ekonomično vodi.

Lucius Pfouts, Vrhovni pregledovalec.

VESTI IZ JUGOSLAVIJE

Umrli so v Ljubljani: Ivan Dejak, berač 68 let. — Fran Kasav Souvan, posestnik, 48 let. — Julij Benporal, zasebnik, 41 let. — Marija Gvardjančič, zasebnica, 45 let. — Fran Ozmič, tesar 60 let. — Marjeta Rozman, hči hišarice, 16 let. — Stan-ko Jenčič, okrajni sodnik, 43 let. — Pavla Belič, učiteljica, 30 let. — Antonija Košak, di-jaška gospodinja, 74 let. — Franciška Ponikvar, služkinja, 44 let. — Marija Goršič, šivil-ja, 36 let. — Franciška Zagar, žena polic. stražnika v Kranju, 53 let. — Ana Lampe, hišna, 37 let. — Ana Pirih, bivša st-režnica, 78 let. — Angela Bri-novec, služkinja, 21 let. — He-lena Šilinger, žena elektroteh-nika, 25 let. — Emilija Polšer, šivilja, 72 let. — Franc Škedle, strojevodja in posestnik, 56 let. — Avgust Gottlicher, stru-gar, 60 let. — Franc Grajzar, zidarski pomočnik, 43 let. — Andrej Pavičič, brivski pomo-čnik, 33 let. — Josip Poljan, pekovski pomočnik, 52 let. — Draga Likovič, gojenka učite-ljišča, 17 let.

Druga žrtav influence v Ma-riboru. Dne 28. jan. se je po Mariboru raznesla vest, da je splošno znani in priljubljeni zdravnik asistent na kirurški-tem oddelku javne bolnice dr. Stanke Ruprech umrl na pljuč-nici kot posledici influence. Ljudje, ki so poznali še mlade-ga, čvrstega zdravnika, ki je jako zmerno živl, kar niso mogli verjeti, da bi bil tak zdra-vnik moral podleči bolezni, na kateri bolehalo tisoč, ne da bi morali umreti in pa da je po-kojnik moral umreti ravno na tistem oddelku, kjer je sam re-ševal toliko življenj. Pokoj-nik je bil rojak Dolenjec, doma iz Trebnjega, oženjen, oče dveh otrok. Bodi mu zemljica lah-ka!

Umrli je 30. jan. v Mariboru vpokojni nadučitelj g. Anton Hren, star 77 let. Pokojnik je služboval 44 let v Framu in St. Janžu na Dravskem polju. N. v. m. p.

Umrli je v Kranju dobro zna-ni in priljubljeni trgovec g. Rajko Marenčič v 40 letu sta-rosti. N. v. m. p.

Umrli je v Mokinjah pri Kamniku 38 letni kovaški moj-ster Jože Hočevan, vnet dela-vec v izobraževalnem društvu in požrtvovalen dobrotnik Društvenega doma. Naj mu bo Bog večni plačnik.

— **Španska bolezen** se spet ponavlja po ribniški dolini. V nekaterih vaseh imajo kar po dva bolnika v eni družini.

— **Darilo predsednika Masa-ryka** jugoslovanskemu 21. pešpolku. Konec januarja se je mudila v Pragi deputaci-ja 21. pešpolka iz Skoplja, ki se imenuje češko-slovaški polk. Predsednik Masaryk je izročil deputaciji lepo spominsko knjižico in kip, ki predstavlja kraljico zmage. Kip je delo znanega češkega umetnika Maržatke.

Državna meja v Prekmurju. Državna meja v Prekmurju je končnoveljavno določena, ka-kor javlja belgrajska "Epo-ha", in sedaj je postavljajo mejnike. V glavnem je meja ostala izpremenjena. Samo e-na vas, Jošec, je pripadla Ma-žarom, na več mestih pa je bila meja popravljena na našo ko-rist. Delenja Lendava z oko-lico ostane naša. Vesti ma-žarskih stanov, da je meja dolo-čena v našo škodo, niso točne.

Uprava v Prekmurju. Belgrad, 3. febr. Poslanec Jugoslav. kluba g. Klekl je dan-es vložil 6 vprašanj za prizade-ta ministrstva zaradi upra-ve v Prekmurju, in sicer zara-di kršenja šolske avtonomije,

zaradi vojaške nastanitve v šoli v Dol. Lendavi, zaradi vi-soke carine na delavske oble-ke in zaradi razmer na velepo-sestvih grofa Esterhazija.

— **Koliko popije Belgrad?** V Belgradu so plačali trošarine na vino za leto 1921.: 5.668.054 litrov piva, 5.086.546 litrov vi-na, 52.033 litrov šampanjca, 124.497 litrov likerjev in na 1.446.914 litrov "rakije" Sku-pno 12.377.954 litrov alkohol-nih pijač. Če računamo, da je v Belgradu 150.000 prebi-valcev, odpade na glavo (z ženskami in otroci vred) 82 litrov alkoholnih pijač. Ne-davno so izračunali, da popije vsak Slovenec na leto 49 lit-rov alkoholnih pijač. Srbi torej po svoji lastni statistiki Slovence v zatiranju alkohola nadkriljujejo skoro za 90%. — "Vino pije Musa Kasedžija!"

— **Proti-jugoslovanska agitaci-ja v Vojvodini.** V Vojvodini so začeli od neznane strani širi-ti letake v rumunskem jeziku, v katerih se na grd način go-vo-ri o rumunski princezinji Marioli, nevesti našega kralja. Sumijo, da so ti letaki dunaj-skega izvora, odkoder so jih baje razširili v Vojvodino protijugoslovanski elementi.

— **Ločitve zakonov v Belgra-du.** Pred vojno je bilo v Sr-biji skupaj 500 ločitev zakona, po vojni pa je to število že znatno preseglo 2000, od kate-rih jih je nad 1000 bilo samo v Be'gradu. Mnogo slučajev je, da so stranke že po treh mesecih vložene za ločitev. Po prevratu do danes se je vršilo v Belgradu 2500 porok.

— **O starem in o mladem Pa-šiču.** Cievarič piše v "Belo-grajskem Dnevniku", da je stari Pašič sicer bogat, toda precej skop. Njegov sin pa je lahkoživec, ki stane starega Pašiča silne novce in uganja škandal za škandalom, tako da so mu v Parizu prepovedali ce-lo v neko boljše kavarno. Ne-davno je razbil v Belgradu ve-liko gostilniško okno, za kate-ro je moral plačati 6000 dinar-jev za škodo. Ženi je kupil zimsko suknjo za 100.000 di-narjev. Sedaj si bo sezidal v Belgradu krasno, luksuzno ure-jeno palačo, ki bo lahko tek-movala s kraljevim dvorcem. Denar, ki ga troši, si je zaslu-žil s "trgovino" (!) s sladkor-jem, z orožjem in municijo, pri velih, ovcah, kravah in telie-kih i.t.d. On sicer ni trgovec, toda oče njegov ima dobro i-me.

— **Nasilja jugoslovanskih fašistov.** "Težačke Novine" pišejo o novem nasilju "jugo-slovanskih narodno-naprednih mladincev". Pred pravosla-vnim božičem je prišlo več teh "patriotov" k župniku v Mur-teru v Dalmaciji in so zahteva-li, da mora župnik na pravo-slaven božič opraviti svečano mašo v katoliški cerkvi. Ker je župnik to zahtevo odbil, so pončo navalili s puškami in bajoneti na župnišče. Župnik in njegovi so bili v smrtni ne-varnosti in so jih sosedje, ki so slišali razbijanje in strelja-nje, komaj rešili. Drugo noč so bila na čitalnici in mnogih hišah razbita vsa okna. Žu-pan je vsled teh nasilstev brzo-javno protestiral pri poglavar-stvu. Mesto da bi se kaj u-krenilo proti izgreznikom, so vsled tega protesta orožniki re-tirali župana in ga odvedli v zapore. Kako dolgo bodo o-blasti še trpele, da se na ta na-čin ruši ugled države? Tako se na koncu dopisa vprašuje-jo "Težačke Novine".

— **Zapravljanje denarja.** Oo 1. februarja do 31. decembra 1921 je bilo plačanega samo davka na vstopnice za kine-

matografe: v Srbiji in Črni gori 3.725.988, na Hrvatskem 3.340.665, v Bosni in Hercego-vini 946.265, v Vojvodini 3.172.618, v Dalmaciji 193.699 in v Sloveniji 957.412 dinarjev. Skupaj torej 12.495.649 dinar-jev ali 49 milijonov 982 tisoč in 596 kron.

Ubit slovenski fašist iz Postoj-ne.

Glasiło tržaskih fašistov "Il Popolo di Trieste" poroča, da so našli 50 metrov onstran jo-goslav. meje, pri Postojni, 25-letnega Jožefa Urha, znanega slovenskega renegata, ki je preskočil v fašistovski tabor, ubitega. List dolži seveda po svoji strani navadi jugoslovans-ke orožnike. Fašist Urh je bil zadet od več grogel.

— **Vehkanski zameti na Kra-su.** Iz Zagorja na Krasu se nam piše: Zadnje dni so tu-kaj taki sneženi zameti in vi-hurji, da tega nihče ne pomni. Nekateri hiše so s snegom prav zazidane, da ljudje ne mo-rejo ven. V šoli ni nobenega otroka, mrliča — 21-letnega fanta — niso mogli niti v cer-kav prineesti. Ubogi ljudje, ki nimajo drv. Vsled tolike-ga snega bo gotovo narastla povodenj.

Jugoslavija in konferenca v Genovi. Belgrajski listi jav-ljajo, da je naša vlada že ime-novala komisijo, ki bo zastopa-la Jugoslavijo na konferenci v Genovi. Komisija se je raz-delila v sekcije in že določila posamezne reforente.

ČEŠKA POSLANCA ZA KO-ROŠKE SLOVENCE.

Du'aj, 30. jan. Dunajska češka poslanka Machat in Kli-met sta se podala na Koroško, da stopita v stik s koroškimi Slovenci in se na licu mesta po-nečita o položaju Slovencev in da omogočita skupno nastopa-nje avstrijskih Čehov in Slo-vencev. Nabrani material o preganjanju koroških Sloven-cev se bo odposlal predsedstvu Zveze narodov.

Smrtna kosa.

Na Raki je umrla dne 10. febr. Marija Varškova, sopro-ga trgovca in gostilničarja I-vana Varška, sestra dr. Ivana Tavčarja. Bila je blaga žena in skrbna gospodinja.

V Šoštanju je umrl Ivan Mravljak, oče viš. pisar, pred-stojnika pri okrožnem sodišču v Cerklju, g. Henrika Mravlja-ka, star 81 let.

V Novi cerkvi pri Celju je 12. febr. umrl 40-letni vinarski nadzornik pri okr. glavarstvu v Mariboru, Karel Goričan. Postal je žrtev bolezni, katero si je nakopal v vojni. Zapuš-ča ženo in dva otroka.

V Gradu je umrla na opera-ciji Marija Pečak, babica v Siski.

Na Gori pri Loškem potoku je umrla gospa Marija Veselo-va.

Povpraševanje po našem le-su v Italiji. V Italiji je veli-ko povpraševanje po naših do-gah, ker rabijo vsled dobre vinske letine veliko sodov. Za-dnje dni je stalo 1000 dog 45.000 kron. Veliko povpra-ševanje je tudi po hrastovih in bukovih prarih in brzojavnih drugih. Češko-slovaška kon-kurencija v Italiji je vsled viso-kih čeških cen slaba; z nama tekmujejo le Avstrija in Nem-čija.

Požar v cerkvi v Šmartnem pri Kranju. V noči od 9. na 10. febr. je nastal na podstreš-ju cerkve v Šmartnem pri Kra-nju ogenj, ki se je hitro razšir-il. Na lice mesta je takoj prihitelo ljudstvo iz Strazišča kakor tudi požarne brambe iz bližnjih vasi ter iz Kranja. Nesreče pa niso mogli prepre-či, ker ni bilo vode na razpola-go. Najsvetejši so prenesli v podružno cerkev v Strazišču. Kako je ogenj nastal, se še ne ve.

More Eggs & Guaranteed 1

Z našim "HEN PEP" OM jamčimo da bodo vaše kokoši več jajc znesle kot kdaj prej ne oziraje se na to, kakšno pičo, ali toniko ste rabili. "HEN PEP" podvaja nabavo jajc, krepi kokošam kosti in mišice, jih čuva pred kakšno boleznijo, ter jih sila, da tudi v najhujši zimi nesejo jajca, ko so ista najdražja. "HEN PEP" vam torej ugotavlja več jajc, ter več do-bička pri kokošarstvu: stroški pri tem so pa zelo nizki, ako jih primerjate z dobičkom in posebnim uspehi. Čemu rabijo vsi uspešni perutinarji "Hen-Pep"? Ker to je priznana naj-boljša tonika za jajca, ki pospešuje zalogo jajc, in ker za to sredstvo mi jamčimo, da bo uspešno; če ne boste z njim zadovoljni, vas ne stane nič.

Priznalna pisma.

"Zadnji mesec je 46 mojih kokoš zneslo 926 jajc. "HEN PEP" je celo boljše kot vi sami trdite" nam piše S. C. Becker v Oregonu.

"Od kar rabim pri kokoših "Hen-Pep", dobivam sleherni dan do 250 jajc, namesto 31," piše R. J. Miller, v Illinoisu.

Takih priznalnih pism dobivamo dan na dan.

Pošljite kupon še danes!

National Formula Company, 2312 Westminster Bldg., Chicago, Ill. Gospolite:—Prosimo pošljite mi velikost "HEN PEP" A za priloženih \$..... Če se po 30 dneh prepičam, da kokoši v resnici ne nesejo več jajc kot kdaj prej, vami bom preostalo na-zaj poslal, in vi mi jamčite povračilo mojega depozita.

(Označite velikost škatlje.)

TRIAL SIZE (Na poskušnjo) .. \$1.00

Posebna ponudba za 30 dni.

Da vpeljemo "Hen-Pep" vseh ko-košarih, ponujamo veliko škatljo, ki ima trikrat toliko table kot škatlja na poskušnjo za samo \$2.00. Veliko škatljo, ki ima 10 krat toliko table kot poskušnja škatlja za samo \$5.00. Velika škatlja, ki ima 10 krat toliko table kot poskušnja škatlja za samo \$5.00. Srednja škatlja 3 krat toliko kot poskušna \$2.00.

Ime (Name) _____
Kraj (Town) _____
Država (State) _____

SEMENA.

V zalogi imam najboljša vrtna, poljska in cvetlična semena. Semena pošiljam poštne pro-sto, toraj nikalih stroškov za poštino.

Pišite po brezplačni cenik.

MATH PEZDIR.
Box 772 City Hall Sta.
New York, N. Y.

NA PRODAJ

nova hiša (bungalow)
na 810 Clement St., Joliet, Ill.,
obstoječa iz 4 sob, kopališča in
z vsemi modernimi napravami.
Cena nizka. Vprašajte pri
lastniku na 813 Clement St.

Well Installed THE MONCRIEF FURNACE

Postavimo jih v bližju 50 milj od Joliet.

Joliet Slovenian Sheet Metal Shop

Jos. M. Klemenčič, lastnik
Shop 1212 N. Broadway
Stan. 1207 Cora St.

Phone 1255-M Joliet, Ill.
Furnace, Gutter, Cornish Slat-ing-Ceiling Work.

BOLGARSKI KRVNI ČAJ čistih zelišč. Vam da zdravo rudo-cri v vaše žile in vas ojača, da se ob-varujete pred boleznijo. Se prodaja v vseh lekarnah ali pa po pošti 1 velik družinski zavoj za \$1.25, ali 3 za \$3.15, ali 6 za \$5.25. Naslov: H. H. Von Schlick, Presi-dent, Marvel Products Company, 436 Marvel Building, Pittsburgh, Pa.

STAROKRAJSKE KOSE.

Agenturo imam za celo Ameriko za najboljše vrste kose štajerskega izdelka. Cena močnejših kos, zva-ne Moldovke z rinko in ključem vred \$2.50
Pri naročilu 6 kos po \$2.00 ena.

Srpi za klepanje po \$1.00 Klepalno orodje po \$1.25
Brusilni kamni po 50c in 60c Kosišča po \$1.50
Starokrajске pile 8 palev dolge po 50c
Druge vrste kose malo ožje "Polaranke" cena za eno ali več \$2.00.
Velikosti so 26, 28, 30, in 32 palev.

Poštino (prevoz) plačam na vse kraje. Pošljite poštno nakaznico z naročilom vred na naslov:

STEPHEN STONICH, 105 Lake St. Chisholm, Minn.
Trgovina z železnino in pohištvo.

IMAM NA ZALOGI PRAVE LUBASOVE HARMONIKE

tri in štirivrstne, dvakrat, trikrat in štirikrat, nemško ali kranjsko uglasene, kakor tudi chromatične z 12 basi; pišite po cenik.

Nadalje imam v zalogi tudi prave

STAROKRAJSKE KOSE

kovane na roko, iz svetovnoznane tovarne **SENSENWERK-KREN-HOF** iz Štajerskega, v dolgosti od 25 do 33 inčev, kakor tudi klepalno orodje in brusilne kamne po sledečih cenah:

Posamezna kosa z rinko in ključem \$2.50
Šest kos skupaj ali več 2.00
Klepalno orodje, dvoje vrste, garnitura 1.25
BERGAMO brusilni kamni, dva kamna 1.00
Motike \$1.00 Srpi 1.00

Pri teh cenah je všteta tudi že poština; z naročilom vred je po-slati tudi denar vnaprej. Radi ko vprašate rojake, ki so jih že na-ročili od mene.

ALOIS SKULJ,
323 Epsilon Place Brooklyn, N. Y.

Največja slovenska banka v Amerik

Denar v stari kraj

Pošiljamo denar v vse kraje v stari domovini, v vsa mestu in v vsako vas, najhitrejšje, najsigurnejše in po najnižjih cenah ter brez v sakega odbitka.

Prodajamo šifkarte za vse parobrode preko Oceana in Jadranskega morja

Nabavljamo potna dovoljenja (pose) za potnike v domovino in iz domovine v Ameriko.

Naša banka je pod državno kontrolo

Pišite za pojasnila v slovenskem jeziku na

SLAVONIC IMMIGRANT BANK
436 WEST 23 STREET. NEW YORK, N. Y.

Glavnica \$100,000.00. Rez. fond \$30,000.00

THE DOLLAR SAVINGS BANK

BRIDGEPORT, OHIO.
Glavnica \$50,000.00
Prebitek \$50,000.00.

Pod nadzorstvom države Ohio, ki je tudi naša vlagateljica. Pla-čujemo po 4 odstotkov obresti pri hranilnih vlogah.

Posebno pozornost dajemo tujcemskemu oddelku.

Bodite previdni z denarjem! Nalagajte ga v zanesljive banke!

Bolj kakor kdaj prej, je sedaj potreben ta opomin, kajti veled večje množine denarja med ljudstvom delaju špekulantje velike do-bičke z onimi, ki jim gredo na limanice. Naš denarni zavod je zanesljiv in poznan med narodom po svoji uljudni in hitri postrežbi.

Mi plačujemo na hranilno ulogo po 3 odst. ki jih pripisemo k glavnici ako jih ne dvignete. Naša banka je pod nazorstvom vlade Združenih držav in članica federalnega rezervne-ga sistema. Pri pošiljanju denarja v Ju-goslavijo bodite previdni. Brezvestni mešetarji nastavl-jajo sedaj kronam visoke ce-ne, ker se hočejo okoristiti z nevednostjo ljudstva. Povprašajte nas za nasvet in cene, kadar želite poslati denar v staro domovino! Ako imate doma Liberty Bonde, izpostavljene nevarnostim og-nja in tatov, prinesite jih k nam ter Vam ji bomo shranili brezplačno

THE JOLIET NATIONAL BANK
JOLIET, ILLINOIS
Kapital \$150,000.00 Prebitek \$360,000.00

Zgodovinski podatki Združenih držav.

(Nadaljevanje.)

Washingtonova poslovilna poslanica.

Leta 1792 je bil Geo. Washington ponovno predsednikom izvoljen, ko je njegov drugi termin že potekal, se je Washington odločil, da pod nobenim pogojem več ne prevzame predsedništva, ker bi bila to prevelika čast za eno in isto osebo. Pri tej priliki in v to svrhu je izdal svojo znamenito poslovilno poslanico na ameriško ljudstvo, svarič vse svoje sodržavljane, naj se ogibajo vsake stalne zveze s tem, ali o nim delom tujega sveta; vendar pa naj skušajo ohraniti soglasje in liberalno občevanje z vsemi narodi. Svaril je deželo pred nevarnostjo domačega strankarstva, ter priporočal vsem spoštovanje do postave, zanimanje za narodno zaupanje, za javno in privatno krepko, za religijo in moralo. Washington je rekel: "Izmed vseh ureditev in navad, ki vodijo do političnega napredka, sta religija (vera) in morala najbolj potrebni opori, na katerih mora sloneti vsako pravstveno delo in vsak duševni razvoj."

Washington se je zatem oddal v privatno življenje na svojem krasnem posestvu v Mount Vernonu. Pri tej priliki je Washington v resnici lahko s ponosom zrl kako so Združene države tekmo njegove 8 letne administracije napredovale. Konstitucija je bila trdno ustanovljena; postave se je radovalno izpolnjevalo; državni kredit je raste; dohodki carine so od dne do dne naraščali in ameriška trgovina na morju se je na vse dele sveta širila.

Ko se je Washington v privatno življenje umaknil, je bil lahko ponosen na svoje delo, ker vse ljudstvo ga je za "očeta domovine" nazivalo.

JOHN ADAMSOVA ADMINISTRACIJA. L. 1797-1801.

Adams izvoljen. Sitnosti s Francijo. X. Y. Z. listine.

Politična stranka federalistov je po Washingtonem terminu imenovala John Adamsa za predsedniškega kandidata, republikanska stranka pa Thomas Jeffersona; Adams je dobil 71 elektoralnih glasov, Jefferson pa 68; prvi je bil torej izvoljen predsednikom, Jefferson pa podpredsednikom. Oba sta bila dne 4. marca 1797 vstoličena.

Tedaj je ustava določala, da je kandidat z največjim številom oddanih glasov izvoljen predsednikom, kandidat z drugim največjim številom pa podpredsednikom. — Dandanes je ta točka ustave predrugečena, ker se voli predsednika in podpredsednika skupaj, ali zaeno.

John Adams je bil angleškega pokolenja, rojen dne 19. oktobra 1735 v Baintree, Mass. Poročali smo že, da je bil Adams delegat prvega in drugega kontinentalnega kongresa; tudi je on dosti pripomogel k sestavi ter sprejetju Proglasa o neodvisnosti po kongresu. Po ustanovitvi naše vlade je Adams predvsem skušal ohraniti prijateljsko zvezo z Evropo; v to svrhu je bil imenovan tudi za poslanika v Londonu. Umrl je 4. julija 1826; njegove zadnje besede so bile: "Thomas Jefferson še živi!" Pri tem se je za motil; ker je Jefferson baš isti dan, samo nekaj ur prej tudi umrl.

Ze zadnjič omenjena Jayeva pogodba med Združenimi državami in Anglijo ni zadobila pravega odmeva od strani francoske vlade; baš nasprotno: odpor in nezadovoljnost. Vsled tega je Francija odposlala svoje bojne ladje, da so na morju polovile in zavzele vse

naše ameriške trgovske jadnice. Tako Francija tudi ni hotela sprejeti ameriškega ministra Karol C. Pinckney-a. V svrhu ureditve teh spornih zadev je predsednik Adams poslal še dva svoja zastopnika v Pariz in sicer John Marshall-a ter Eldridge Gerry-a, da bi ameriškega ministru Pinckney-u pomagala. Francoska vlada pa tudi teh dveh zastopnikov ni hotela sprejeti; pač je pa tedanji francoski minister zunanjih zadev Falleyrand tema amer. komisarjem obljubil, da Francija ne bo več napadala naših ladij če Amerika izplača vsakemu izmed treh francoskih vladnih agentov po 50 tisoč dolarjev; ako da poleg tega Amerika Franciji še posebno državno posojilo in če predsednik Adams prekliče svoje žaljive opazke napram francoski vladi.

Te ponudbe so bile poslale predsedniku Adamsu v izvršitev od strani kongresa. Ker v zahtevi glede nagrade po 50.000 dol. onim trem francoskim agentom niso bile označena njih prava imena, se je namesto istih rabilo samo črke "X. Y. Z."; vsled tega se je te listine nazivalo tudi "X. Y. Z." listine.

Gori navedene nesramne zahteve so širom Združenih držav povzročile splošno nevoljo; ljudstvo je želelo, da naj se Franciji napove vojno; vsepovsod se je čulo znane Pinckneyeve besede: "Milijsone za obrambo, a niti centa ne v dar (Franciji)."

Priprave na vojno.

V svoji poslanici je predsednik Adams sledeče naglašal: "Jaz nikdar ne bom poslal kakega drugega ministra v Francijo, če ne dobim zagotovila, da ga bo francoska vlada sprejela, čislala in spoštovala kot zastopnika našega velikega, svobodnega, močnega in neodvisnega naroda." — Takoj zatem so Združene države ovrgle pogodbo s Francijo, nakar se je pričelo sestavljanje začasnega armadno pod vrhovnim poveljstvom George Washingtona. Ustanovilo se je tudi posebni mornarični oddelek, ter odposlalo več naših bojnih ladij v Zapadno Indijo z naročilom, da naj vse tamošnje francoske trgovske ladje uničijo. Naša bojna ladja "Constellation," pod poveljstvom kapitana Truxtuna je v resnici kmalu zatem zaplenila francosko fregatno ladjo "Insurgente." Ta naš nastop je Francijo tako prestrašil, da je podpredsednika Adamsa naprosila, da naj Amerika v Pariz pošlje svojo drugo komisijo, kar je Adams l. 1800 tudi v resnici storil; tedaj je bila sklenjena nova pogodba med Združenimi državami in Napoleonom.

Novo, strogo postavo.

Vsled dogodkov v teh razburjenih časih in vsled nasprotovanj napram Franciji so federalisti zatem uveljavili dvoje nevarnih in nepravilnih postav: postavo, naprjeno proti inozemcem in ustajno (uporno) postavo. Na podlagi določb prve postave je imel predsednik Združenih držav tekom dveh let pravico izgnati vsakega tujca iz te dežele; postava glede upora se je pa nanašala na one, ki so ovirali kak sklep kongresa, ali ki so napadali in žalili predsednika Združenih držav, kongres, ali sploh kakega vladnega uradnika; take prestopke se je kaznovalo z zapornim v ječi, navedeno postavo, ki naj bi bila pravočasna za dobo 3 let so pa republikanci zelo obsojali. V svrhu odprave, ali preklica iste je Thomas Jefferson spisal več resolucij, ki so bile l. 1798 sprejete v za-

konodaji države Kentucky; Madison je pa s takimi resolucijami nastopil v zakonodaji države Virginia. Istočasno (l. 1798) je domoljub Josip Hopkinson zložil znano patriotično pesem. "Hail Columbia," katero se je prvič pelo v počast predsedniku Adamsu in sicer v Philadelphiji.

V gori navedenih resolucijah se je povdarjalo, da sta obe novi postavi prestrogi, oziroma protustavni. Jeffersonova resolucija je bila l. 1799 sprejeta v zakonodaji države Ky. nakar se je obe postavi v resnici čez čas razveljavilo.

(Dalje sledi.)

4 leta v ruskem ujetništvu

(Piše Josip Grdina, West Park, Ohio.)

Naporen lov na polju. "Kizeki". Ob košnji.

Tako sem prenočeval vsako noč na polju pri konjih; tudi potem, ko smo že vse posejali. Ko je bilo za nekaj časa delo na polju končano, smo začeli delati "kizeke". Kaj je to, Vam bom kasneje natanko označil. Izdelovanje, "kizekov" se je na ta način pričelo: Na dvorišču smo razkladali velik kup hlevskega gnoja v obliki kolobarja v kake pol metra debeli plasti. Jaz nikakor nisem mogel razumeti, kaj to kidanje pomeni. Gospodar mi je po dovršenem delu velel, da naj grem na polje po konje, kjer so se pasli. Precej sitnosti sem imel z njimi, predno jih nisem polovil, ker živali se me še niso docela privadile. Letal sem za njimi z uzdami v roki, ter jih lovil kot Ribničan svojega žrebca, ki mu je ušel iz semnja po mestu. Končno sem z veliko težavo le vlovil 3 konje; četrtega, (kobile z žrebcom) pa nisem mogel ujeti na noben način; domov za drugimi konji pa ta mrcina tudi ni hotela iti. Kaj sedaj storim? Privezal sem konje h kolubli blizu "šalaša" (utice), ter začel loviti malega žrebca, ki je skakal sem in tja. Lahko si mislite, da lov na žrebca tudi ni lahko delo. Že sem skoro omagoval in obupoval. Slednjič sem ga pa vendarle ujel ter takoj z jermenom za vrat privezal. Hajd z menoj v "šalaš"! — To je kobilu tako "presunilo", da je tudi ona pritekla k oni uti ter gledala skozi odprtino za svojim žrebcom. To lepo priliko sem takoj porabil ter zagrabil kobilu za grivo; na ta način je še le bila v moji oblasti.

Tako sem lovil konje isto jutro, da jih ženem domov, kjer bomo delali "kizeke". Tri konje sem zvezal skupaj, na četrtega "Riža" (Rjaveca) po imenu sem pa sedel, v rokah držoč jermen z ostalimi privezanimi tremi konji. Pot domov je bila lahka. Ponosno, kakor kak general po dobljeni bitki sem jezdil domov s svojimi plenom, čeravno je bilo že precej temno.

Doma so me povpraševali, če se mi je kaj pripetilo. "O, nič", sem rekel, "le konje sem težko polovil, ker so mi zelo nagajali." Gospodar me je zatem tolažil, da se je to zato vršilo, ker me konji še niso vajeni in da bo sešoma že bolje. Zdaj se je pa pričelo uadajevanje nerečnega dela pri "kizekih". Najprvo smo navozili vode iz bližnjega pruda (velike luže) in iz vodnjaka. Kaki 20 dvestoliterskih sodov vode smo zlili na isti gnoj, da je voda kar drla izpod njega. Potem so odpregli konje da sem vozil vodo samo jaz z "Rižjem"; druge je pa farmerjev sin Nikander skupaj zvezal, se sezul, si zavil hlače in poglal konje na oni mokri gnoj; sam pa stopil v sredo kolobarja. Z levico je držal konje, z desnico pa vihtel

"kmit" (bič), da so konji dirjali v tem kolobarju kot za stavo. Uboge živali, vse so bile v tej dirki umazane. Ta konjski ples po gnoju je trajal kake pol ure, potem je bilo pa malo odmora, da smo zopet gnoj polili z vodo; potem pa zopet s konji na gnoj. Tako smo delali toliko časa, da se je ves ta gnoj popolnoma v blato spremenil. Naravno, da to ni bilo lepo in čedno delo; a vendar pomembno za ruskega kmetu, ki bi brez "kizekov" ne mogel shajati.

Ne samo pri naši hiši, ampak tudi drugi gospodarji so bili oni dan zaposleni z izdelovanjem tega čudnega produkta. Kar drug za drugim smo se okrog "pruda" vrstili, ter nalivali vodo vsak v svoj sod. Bili so moški in ženske, staro in mlado.

Radovedno so me povpraševali preprosti ruski seljani, kako se mi kaj tukaj dopade? Če mi je dolgčas? Itd. Pa isti dan nisem imel dosti časa jim na stavljen vprašanja odgovarjati, ker sem hitel, da čim prej navozim vodo.

"Glej ga, kako je moder in pa kako hiti. Ima že poln sod," se oglasi neka ženska. Toda jaz sem med tem že poglaval svojega "Rižeta" z vodo. Med tem je vprašal eden izmed voznikov svojega sosedu rekoč: "Kum, zakaj pa ti nisi pripeljal Avstrijca?" — "Nisem mogel. Dosevši v Urjupino je istih že zmanjkalo."

Ko smo prišli nazaj s praznimi sodi so me pa obsuli z vprašanjem, kako mi je ime. Ker tudi na Ruskem kličejo vsakega Jožefa za Josipa, jim je bilo težko raztolmačiti moje ime. "To je pravoslavno ime", se oglasijo nekateri.

"Si li ti "hřeščoni?" (krščen).

"Seveda sem krščen" jim odgovorim.

"Torej si pravoslaven?"

"Ne, nisem tak, ampak rimokatolik".

Rusom se je čudno zdelo, ker sem krščen, pa ne spadam v pravoslavno cerkev.

"Jaz vem," se oglasi nek starikavi možiček, ki je služil pri topničarjih v Varšavi na Poljskem, ter me vpraša:

"Ali si ti tako vere kot Poljaki?"

"Ravno ista".

Tedaj je pričel praviti, da je bil že v poljski cerkvi, kjer se mu je obnašanje katoličancev zelo dopadlo in da je vera katolikov podobna pravoslavni. Tako in enaka vprašanja ter odgovori so se sukali, ko smo vozili vodo iz onega pruda. Vseč so mi bili oni preprosti vaščani, zlasti ko sem videl, da me nihče ne prezira, čeprav sem tujec, iz njim sovražne države Avstrije.

Ko je bilo naše delo z dovažanjem vode pri kraju, je gospodarjev sin tudi nehal goniti konje po gnoju in mi velel, da naj mu pomagam peljati živino do vode, da se osuši in očisti. Pri tem poslu bi nama kmalu utonilo žrebe, ki je plaval za kobilu. Pa Nikander (gospodarjev sin) je to nevarnost kmalu opazil in rešil mlado žival. Zatem sva pa odhajala domov. Po večerji sem moral konje odgnati na polje na pašo, sam pa sem legel v "šalaš" in sladko zaspal do jutra.

Moje prvo delo zjutraj je bilo zopet naporno, ker sem moral konje loviti, ker so ušli v škodo, v rž. Le s težavo sem jih iz žita spodil, da sem jih zatem domov prignil, kjer smo oni pohojeni gnoj razvažali s kupa.

Zdaj pa poslušajte, kaj se je zatem s tem gnojem zgodilo? Pristopilo je več žensk, ki so iz te čudne tvarine ali "testa" delale kepe, v obliki srednjevelikih hlebov, ter jih razstavljale

le po vrtu in drugem prostoru, da so se ti "hlebci" na solnce posušili. Ali znate, čemu se te hlebce rabi? — Za kurjevo namesto drv, in posušeni celo zelo dobro gorijo.

Med tem, ko sem razvažal gnoj, so me Rusi izpraševali, če tudi pri nas v domovini delamo "kizeke?"

"Ne, kaj takega še nisem videl", jim odgovorim. "Pri nas imamo dosti drv in premo-gnoj".

"Kako ste srečni, ker imate lesa, da vam ni treba na ta način mešati in sušiti gnoja. Kam pa prav za prav izvozite gnoj?"

"Z njim gnojimo polja".

Tega na Ruskem ni treba, ker raste vse brez gnoja, ker je zemlja v Sibiriji zelo rodovitna, posebno glede žita.

Ko je začelo žito zoreti, je bil naravnost diven pogled na velikanska in bogata žitna polja (pšenična in ržena), ki so se ob lahkem vetriču valovila kot morje; tam je le malo zemlje odmerjene za pašnike in seno, ampak je vse posejano z žitom. Torej ni čuda, da so mi konji večkrat ušli v žito.

Za časa košnje ruski kmet tako ne hiti, kot pri nas, na Slovenskem, ko kosci že ob 1. ali 2. uri zjutraj vrisajo ko polju ter kosijo, čez dan se pa kosajo kdo bo prvi pospravil seno s travnika, oziroma kdo bo dobil zastavo. Tu, pri nas na Ruskem se s senom nismo tako podvizali, ampak smo jo počasi rezali in kosili, posušeno seno pa zložili v velike kopice "stoh", kar na polju.

Dalje sledi.

AGITIRAJTE ZA K. S. K. JEDNOTO.

SEVEROVA ZDRAVILA VZDRAŽUJEJO ZDRAVJE V DRUŽINAH.

Za srbeči koži-rabite

SEVERA'S ESKO

Kritičnično mazilo

Priporočljivo za odpomoč pri zdravljenju srbečice in raznih kožnih bolezni.

CENA 50c

Vprašajte pri vsaki lekarni

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

NASE GOSPODINJE IN ZDRAVJE.

Večinoma naših hišnih gospodinj je zelo zaposlenih, gre do zelo malo ven, večinoma je do velik del jedi in brez vsakega posebnega gibanja kar pa mora priversti prej ali slej do zlih posledic. Obisti postanejo preobložene z delom, žile preveč utrujene in srce oslabi vsled zastrupljenih ostankov in strupov, ki se vsedejo v kri. Najboljše sredstvo za preprečitev tega pa je Trinerjevo grenko vino, katero prežene vse te zaostanke in drži čreva čista. Odpravi zaprtnico, glavobol, nervoznost in druge nerednosti, ki so v s želočnimi nerednostmi. Ženske vseh starosti slave to zdravilo. Mrs. St. Wesolowski nam je pisala iz Suamico, Wis.: "Trinerjevo grenko vino je zdravilo kateremu se imam jaz veliko zahvaliti. Nihesar več nisem mogla jesti, vsa zdravila, ki sem jih poskusila mi niso pomagala, ampak potem ko sem živela Trinerjevo grenko vino, pa sedaj prav lahko jem vse s kraja in moje zdravje je veliko boljše." Uprašajte vašega lekarnarja ali trgovca z zdravili tudi po drugih Trinerjevih zdravilih. (Adv.)

POZOR!

Slovenci in Hrvači v Chisholm, Minn., in okolici

Kadar želite uložiti denar na hranilno ulogo ali čekovni promet, zavarovati vaše poslopje ali poslati denar v staro domovino, obrnite se na stari in zaslužljivi

Miner's State Bank

Chisholm, Minn.

Frank Gouze, Slovenec, je blagajnik banke in vso vašo trgovino lahko odpravi v materinem jeziku.

"Točnost", "Varnost" in "Postrežba" je naše geslo.

ZA PIRUHE

DENARNE POŠILJATVE V JUGOSLAVIJO.

Brzo, zanesljivo in po ceni

DINARE—DOLARJE.

SIFKARTE ZA VSE ČRTE

Pišite po cenik.

Emil Kiss, bankir

133 Second Ave.

New York.

DENARNE POŠILJATVE.

Jugoslavija:	Italija:
500 kron za.....\$ 1.90	100 lir za.....\$ 5.75
1000 kron za..... 3.70	500 lir za..... 28.00
10000 kron za..... 35.00	1000 lir za..... 55.00

Nemška Avstrija:

1000 kron za.....\$.70

Izdelujemo notarska dela za tukaj in stari kraj.

Posojujemo in vzamemo posojila na prve vknjižbe (Mortgage).

Prodajamo hiše, lote in farme. Za pojasnila se obrnite na

MLADIĆ & VERDERBAR,

1334 W. 18th St.

Chicago, Ill.

TRAKULJA IN ZDRAVLJENJE.

Mnogo mož, žen in otrok bolehaajočih za razne bolezni, se zdravi na različne načine brez uspeha, ko je njih nered vsled navadne trakuje. Pravi znaki so: odhod malih delov te porasitnice, prilična znamenja so: zguba slasti, kolcanje, beli jezik, bolečine pod srcem, v želodcu, občutki kot, da se nekaj premika v želodcu, vzdiganje v grlo, bruhanje, slaba prebava, bolečine v hrbtu in ostalih delih života, omotica, glavobol, izmučenost, oslabelost ko je prazen želodec, plavi okrogli okrog oči, in čisto navadno znamenje pri otrocih je stalno drezanje v nos, slabo spanje, itd. Fancide je namenjen, da odžene trakuljo iz vašega telesnega sistema in ker je to navadno zdravilo, ki se rabi v vsi Evropi ni dvoma o tem zdravilu.

To je pravo zdravilo v obliki sladkorčka; otroci ljubijo to, in nobene sitnosti ni za vživanje tega. Ko mislite, da je trakulja, ki vam kvari zdravje, tedaj ne pozabite rabiti Fancide, ki se prodaja le pri Laxal Med. Co. 1-3 Laxal Bldg., Forbes and Mountrie Sts., Pittsburgh, Pa. Zdravilo za celo zdravljenje stane \$10.48; polovično \$7.25. Za zavarovalnino po pošti še 25c pospej.

OD HIŠE DO HIŠE

Ljudska povest.

(Napisal Frano Jaklič).

(Konec.)

Tu je hrum se naraščal. Prepirali so se semintja, vpili drug na drugega, in precej časa je poteklo, preden je mogel 'mož' govoriti.

"Zlepa se pomenimo! Nikar ne bodite precej v oči! Nikar ne obdolžajte po krivici Lazarja!... Barbi je sam pal. Vznak je pal pa udaril z glavo ob prag pa je imel zadosti, ker je bil star."

"Tako je!" so potrdili nekateri.

"E, hoto, saj se poznamo!" ga je zavrnil vojvoda Kepec; trditi pa vendar ni hotel nihče, da ga je res ubil, ker ni bil nihče zaven.

Prvi hip se je bilo razneslo po vasi, da je Barbiča ubil Lazar, in v Repu so bili povedali, da s sekro. Zato so bili Kozjerepi tako razjarjeni, ker se jim je zdelo, da hočejo kmetje nekaj prikriti.

"Kaj pa hočeš?" se je postavil Kravajec pred Kepeca.

"Kdo pa tebe kaj vpraša?"

Kepec ga je pahnil od sebe in Joštek mu je prigovarjal:

"Daj ga daj, da te bo povnil; kar v trebuh ga daj, tega, ki ne ve, ali je kmet ali je nasaden!"

"Matej!"

"Torej mrliča imamo," je začel Rohne. "Bog se usmili njegove duše! Treba ga bo pokopati. Svojih nimam nikogar, pa tudi denarja nima nič. Mi moramo skrbeti za pogreb in dati —"

"Mi ne damo nič!" je zagrmelo v kotu.

"Ali sem morda jaz dolžan kaj dati?" se je zagnal Rohne.

"Mi tudi nič!" je odmevalo v kotu.

"Kdopak bo dal?" je vpil Rohne. "Ker smo mu morali dajati jesti, ga moramo tudi spraviti."

"Le spravi ga, ako hočeš!"

Rohne se je s težavo premagoval.

"Treba je nekaj denarja za sveče, za naličje, pogrebniške in kakšen vinar se drugače odleti. Denar mora biti."

"Hahaha!"

"Po dva groša bo zadosti!"

"Od nas že ne boš nobenega dobil," ga je zavrnil Kepec in vprašal svoje: "Kaj ne, da ne, fantje?"

"Ne, ne!"

"Jaz tako pravim: Kmetje naj ga pokopljejo sami ali naj ga pa imajo! Nas ne more nihče prisiliti. V moji hiši ni mrliča, v vaši ga tudi ni!... Nam ni na poti!... Pa še eno rečem: Drugekrat tako skupaj držite, naj pa še sedaj. Sami spravite Barbiča!"

"Kdor ga je ubil, tisti naj ga pokoplje!" je zavpil Joštek.

"Prav si povedal," ga je pohvalil Kepec in se še obrnil k svojim: "Fantje, za noč smo tukaj odpravili. Le pojdim!"

Z vikom in krikom so se vsi mali ljudje usuli za Kepecem.

"Pa smo jih zopet, enkrat, te kmete! E, pravica je naša!" so si dajali duška Kozjerepi pred hišo.

Kmetje so se v hiši kar spogledovali. Nobeden ni vedel, kako bi začel. Naposled pa vendar vzdihne Rohne: "To so preglavice!"

"Pa kakšne!"

"Za nič drugega nam niso, kakor za nadlogo. O, kako bi bili srečni, ko bi Kozjega repa ne bilo!"

Možje so prikimali, in Hran se je oglašil: "Zakaj pa mi-

slite, da so tako kratili tista dva groša!... Zato, ker jih nobeden ne premore... Vse od kraja bi bil lahko na glavo postavil, pa bi se ne bilo nič potočilo po tleh."

"Hahaha!"

To je potlačilo možje, da so zborovali mirno naprej.

"I, kakopak!... Botra ne smemo pustiti tako."

To geslo jih je vodilo naprej.

Potem, ko so se bili domeni o pogrebu in vsem drugem, so se še zmenili o živih, o Ančki in Gorniku. Ej, to je bilo še govorjenja tisti večer pri Rohnetu! Vsi so bili enih misli, ki je dejal Rohne: "Ta dva sta jo pa izvila, ta dva!"

Kozjerepi so bili zaradi zmage kar iz sebe od veselja. Ko so se pomikali v svoj konec, so urezali po vaši tisto dolgo pesem, pri kateri je lahko Joštek dal občutiti svoj bas, pri kateri je začetek in konec enak in je po sredi ravno taka, in ki se glasi:

"Nocoj, nocoj je dolgvečer, je dolg večer, je dolga noč — nocoj!"

Je dolg večer, je dolg večer, je dolga noč — — —"

Tako so pripeli v Kozji rep, kjer so bile brž vse ženske pokonci in so ugibale, kaj se je zgodilo. Vse jim je bilo petje, pa so si pripovedovale veselo: "Ej, znajo pa, naši! Slišite, kako delajo?"

Pred Kepevo domačijo se vstopijo v kroglice, da odpotjo do konca.

"Možje!... Kar v našo hišo pojte. Nocoj tako ne morem spati od veselja... Baba je popoldne prinesla za pet vinarjev petroleja, pa naj pogori v čast božjo!"

Tako jih je povabil 'vojvoda' v svojo hišo, in so res šli, ker to je že tako v Kozjem repu, da kadar je treba, drže skupaj. Še iz drugih hiš so pritiskali skupaj, potlej je bilo pa veselje.

"To smo jih!... Nocoj smo jih pa!... Hren je kar grčal!... Še babe so se bile postavile!"

Vse prek so se bahali pa krotali, da se je hiša tresla.

"Ali nisem dejal, da bo zmaga naša?" je povzel Kepec. "Pa je tudi. Ali kaj šele bo. Nevosto dobimo iz Sela. V Kozjem repu bo imel Lazar zeta!... Jaz tako rečem: Zmaga je naša — pa še vi recite tako!"

"Zmaga je naša!"

Tako so se dolgo zabavali pri Kepecu; ves Kozji rep je bil v veselju. Samo tam v zadnji hiši, kjer je samovala Gornica, je bila žalost. Babičeva nesreča jo je potrla. Jokala in tarnala je: "To je kazen božja!... Jej, jej, kaj šele bo?"

Bala se je za sina, zato je iskreno molila takrat...

V soboto zjutraj potem so Barbiča pokopali na svetokriškem pokopališču. Spremili so ga Seljani skoro vsi od kraja, zakaj čas so imeli in pa nekako dolžnost, ker je bil kakor domač v vsaki hiši. Morda so se tudi nekoliko bali, da bi ne hodil nazaj, ker je kmetica Liza rekla svoji prijateljici: "Saj sedaj ga menda ne bo nazaj, ko smo ga tako lepo spravili."

"Menda vsaj ne!... Dovolj nam je že prizadel."

"Bo treba še za mašo dati!"

In sedaj počiva Barbič na svetokriškem pokopališču, tam kjer spe mirno drug poleg drugega, Kozjerepi in Seljani.

Gornikov Anton in Lazarjeva Ančka sta pa mož in žena in že tri leta doma.

Ančka je bila srečno prispejala v Pueblo, Co. in našla svojega ljubega Antona. Kmalu je pozabila žalost in strah in ga vzela. Nekaj let sta ostala v Ameriki, ko je pa prislužil Anton toliko, da je kupil na Ravnem polju od gospodarja, ki je bil zbežal pred dolgov v Ameriko, Mlakarjevo domačijo, in mu je še nekaj ostalo, je prišel z ženo in otroki domov.

Lazar dolgo časa ni hotel nič vedeti o zetu in s hčerjo, ki ga je hodila vabit in prosit, naj pride pogledat, kako sta si uredila, ter kaj pogospodarit, je bil oduren. Naposled pa, ko je slišal dosti hvale o svojem zetu, se je le napravil in šel pogledat.

Stopil je najprej v hlev, in ko je videl, kako je poln lepe živine, se mu je otajilo srce, pa je podal zetu, ki mu je prišel naproti, roko, in je dejal: "Si prišel vendar domov?"

Ančka je jokala od veselja, skakala lahkono okrog moža in očeta, razkazovala otroke in drugo blago, in stregla, kolikor je mogla, da je bilo očetu prav všeč.

In od tedaj je Lazar dober; kadar mu kdo spomni zeta, se mu zjasni obraz, pa se pohvali: "No, naš Anton je nekaj vreden!"

Tudi Barbičev je odpustil prav iz srca in nekoč je vprašal zeta in hčer: "Ali sta za Barbiča kaj molila?"

Mož in žena sta se spogledala in smejala... Gornica pa ni hotela iz Kozjega repa, naj jo je sin še tako silil, da bi prišla k njemu. Vesela je bila sinove sreče in molila je zanj in za sinah pa tudi za Barbiča...

Kozjerepi so pa zamerili, ker ni hotel Gornikov Anton več v njihovo selo. Kepec je večkrat godrnjal: "Dič! Prej smo bili dobri... Hudimar se je opasek pa mu je greben zrastel!"...

Pa to nič ne škodi; na to je zo ga Gornikov Anton ob nedeljah brez skrbi izpije kakozarec.

Konec.

KRANJSKE KLOBASE

V zalogi imamo vse vrste grocerije, kakor tudi svežega in prekajenega mesa. Blago vedno sveže, a cene vedno zmerne. Naša posebnost so domače kranjske klobase, katere pošiljamo tudi izven mesta. Tako razpošiljamo tudi Trinerjevo vino, Alpenkreuter, Theil Oil in več drugih linimentov; daje suho grozdje (rožne) fige, slive itd.

Naprosene ste vse slovenske gospodinje, dan naš čestokrat obiščete; prav gotovo boste zadovoljno postrzežene.

Oddaljene družine, pečlarji in pečlarice, naročajte kranjske klobase na ta naslov:

MARTIN GORSICH

1134 N. Hickory St. Joliet, Ill.

Dišeči ekstrakti.

RZENI,

VISKA

KIMEL

BOROVIČKA

KOGNAK

TROPINO-VEC

SLIVOVKA

IN DRUGI

FORBES EXTRACTS CO.

Forbes and Moultrie Sts.

Pittsburgh, Penna.

katere uspešno rabi na tisoče odjemalcev. Te tekoče dišave so uspeh dolgo-trajne poskušnje. Boljših ni dobiti na trgu. Samo en poizkus vas bo prepričal.

Ena unča ekstraktov in barve za 1 galono.
1 unča ..\$1.35
5 " ..5.50
12 " ..10.50
Poštnina plačana. Zavarovalnina zavarka 25c več.

Našim jugoslovanskim odjemalcem in prijateljem.

Neki mož je silno tekel na železniško postajo, da bi še pravočasno prišel na vlak. Ko je bil že blizu vlaka, se je pričel isti pomikati in mu je izginil iz pred oči. Poleg njega stoječi prijatelj nagovori tega moža: "Ti nisi dosti naglo tekel." — Na to mu prvi odgovori: "Tekel sem dosti hitro, ali prekasno sem pričel teči."

Ravno tako je z hranjevanjem denarja. Začnite štediti že sedaj in nadaljujete to vsak mesec. Če tudi so vaše vloge nizke, v naši banki boste vedno dobrodošli. Vaš rojak Mr. J. Osbolt bo vesel, če Vam zmore kaj pomagati v vaših trgovskih zadevah.

First National Bank

CHISHOLM, MINN.

NA PRODAJ

je šest lot na Highland Ave. in Ludwig cesti v Jolietu, Ill. Več se poizve na 1210 N. Centre Sts. Joliet, Ill.

Znižana vožnja

Ker so nekatere linije znatno znižale svoje cene, se nudi ugodna prilika onim, ki so v kratkem namenjeni v stari kraj. Pišite nam po cene in vozni red parnikov.

Ako želite dobiti kakega sorodnika iz starega kraja nam pišite po tozadevna pojasnila. Kadar pošiljate denar v stari kraj, ne prezrite naše banke, ki Vam nudi točnost in nizke cene.

Za vsa nadaljna pojasnila se obrnite na:

Zakrajšek & Češark

SLOVENSKO BANKO

70—9th Ave., New York City.

Začimbe, zelišča in najraznovrstnejša

domača zdravila

katera priporoča msgr. Kneipp, imam vedno v zalogi.

Pišite po brezplačni cenik.

MATH. PEZDIR

O. Box 722, City Hall Station
NEW YORK CITY.

MATIJA SKENDER

javni notar

za Ameriko in stari kraj.
5227 Butler St.
Pittsburgh, Pa.

PRIHRANITI SVOJ ZASLUZEK--JE KREPOST!

ALI VEŠ, kako dolgo boš sposoben za delo?

ALI ŽELIŠ imeti svoj dom in svojo rodbino v njem?

ALI VERUJEŠ da si neodvisen, ko imaš prihranjen denar v banki? Da nikogar ne prosiš miloščine in posojila. Vsakdo te spoštuje, ker ve, da si svoj v svojem!

DELAJ, PAZI IN ŠTEDI — IN BODI SAMOSTOJEN!

Pri nas nosijo uloge do nadaljnjega 4% na "Special interest account". Pokritja z najboljšimi državnimi in mestnimi bondi. Državno nadzorstvo. Vloge pošljite po pošti potom "postal money order" vsak teden ali vsak mesec.

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.

FRANK SAKSER STATE BANK

GLAVNO ZASTOPSTVO JADRANSKE BANKE.

Pozor! Pozor!

Krasni stenski KOLEDAR za leto 1922.

Koledar ima 14 strani, na vsaki strani so različne krasne slike, strani so široke 9 1/2 palea in dolge 16 1/2 palca; tako krasnega in lepega KOLEDARJA še niste imeli v hiši; cena je 25c s poštarino; pošljite poštne znamke in Vam ga takoj pošljem.

Za lase, za sive lase, moške brke, za prahute na glavi, za revmatizem, otekline, za rane, opklane, bule, ture, kraste, grinte, lišaje, mozole, srab, in solnčne pege, kurje oči, bradovice, potne noge, ozeblino, debelo kožo in žulje in še veliko drugih zdravil pišite takoj po cenik, ki ga pošljem zastonj.

Jakob Wahcic

CLEVELAND, OHIO.

6702 Borua Ave. N. E.

Zastave, bandere, regalije in zlate znake za društva ter člane K. S. K. J.

izdeluje

EMIL BACHMAN

2107 S. Hamlin Ave.

Chicago, Ill.

Slavna društva K. S. K. J., pozor!

Vse tiskovine, kakor pisarni papir, kuverte, nakaznice, pobotnice, bolniške liste, društvena pravila i. t. d., dalje vse tiskovine pri prirajanju velic, kot vstopnice, veliki, srednji in mali plakati, se izdelajo hitro in lično kakor tudi po zmerni ceni v naši tiskarni, ki je največja in najmodernejša slovenska unijska tiskarna.

Slavnim društvom preskrbimo na željo prestavo pravil iz slovenskega na angleški jezik.

Kadar torej rabi vaše sl. društvo kaj tiskovin, obrnite se do nas.

V naši tiskarni se tiska "Glasilo" K. S. K. J.

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOV. LIST V AMERIKI.

Stane na leto samo \$2—za pol. leta pa le \$1.

1006 N. Chicago St. Joliet, Illinois.

FIRST NATIONAL BANK

Established 1857

Prijateljstvo banke

je neprecenljive vrednosti za vsako osebo. Isto pomeni: dober nasvet v slučaju potrebe, pomoč v času sile in zanesljivost, ter vestnega druga ali prijatelja ob vsakem času.

Naša banka je tako PRIJATELJSKA banka—ravno pravi način banke, s katero je veselje poslovati. Tukaj se z vami postopa, kakor s kakim POSAMEZNIKOM, ne pa samo "na račun".

Četudi je vaš biznis velik, ali majhen; bodite avertirani, da tak biznis mi vedno ZELIMO in POZDRAVLJAMO, kajti naše denarno podjetje je — NAJSTAREJŠA IN NAJVEČJA banka v Jolietu. NAJ BO TA BANKA VAŠ DOM ZA BIZNES. ZGLASITE SE DANES!

TA BANKA USPEŠNO DELUJE OD LETA 1857

THE OLDEST and LARGEST BANK in JOLIET